

Szándéknyilatkozat

Alulírott ___dr. Markó Bálint egyetemi tanár___, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem, ___Biológia és Geológia___ Karának, meghatározatlan időre szóló munkaszerződéssel rendelkező oktatója, jelen dokumentummal kijelentem, hogy jelöltetem magam a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Tagozatának rektorhelyettesi tisztségére.

A nyilatkozathoz tartoznak:

1. Önéletrajz;
2. Fontosabb publikációiról készült jegyzék
3. A magyar tagozatra fejlesztésére, valamint vezetésére vonatkozó projekttervezet
4. Beszámoló az elmúlt időszakban betöltött funkció megvalósításairól.

Kelt, __2023.11.29__

LÁTHATÁR

tervek a BBTE Magyar Tagozat
fejlesztésére és vezetésére

2024–2028

dr. Markó Bálint
rektorhelyettes-jelölt

Helyzetkép

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Tagozata az elmúlt évek során megerősödött. Kinyilatkoztatásszerűnek tűnik ez a kijelentés, de, kétségtelen, ha visszatekintünk a '90-es évekre, majd a 2000-es évek elejét is számba vesszük, akkor számos olyan változás történt az elmúlt tizenegynéhány év során, amely nem egyszerűen csak szépít egy adott helyzeten, hanem komoly átalakulásokban, intézményfejlesztésben nyilvánul meg. Lényegi változások történtek, s ezekben meghatározó szerepe volt a 2011-es Oktatási Törvény nyújtotta lehetőségeknek.

Talán két, lényegében kifejezetten szimbolikusnak tűnő eseményt emelhetnék ki azt illusztrálандó, hogy milyen mértékű változások mentek végbe az elmúlt időszakban. A járvány éveiben, 2020- és 2021-ben, lehoztuk a BBTE Főépületének valamikor a homlokzatát díszítő szoborcsoportból a Botanikus Kertben megőrzött és fennmaradt öt szobrot a Főépület előterébe. A 24. órában voltunk, egyes szobroknak talán egy-két év sem állt már a rendelkezésre a széthullásig. Ma az előcsarnokot díszítik, restaurálva, négy nyelvű felirattal ellátva. Tavaly, 2022-ben, az egész egyetem megünnepelte az erdélyi, kolozsvári magyar felsőoktatás 150 éves évfordulóját. Az egész Főépület díszbe borult. Egy éven át. Felemelő egy év volt. Kiállításokkal, tudományos előadásokkal, egyetemtörténeti konferenciákkal, könyvbemutatókkal.

Nyilvánvaló, tennivalónk van és lesz, de az alapok jónak tűnnek, stabilnak. Építeni lehet és kell is rájuk. De melyek is ezek a megerősödött alapok?

A BBTE, ahogy Maryia Gabriel, európai biztos mondta 2022-es látogatásakor: talán a legkomplexebb európai egyetem a maga sajátos multikulturalitásával. Jelenleg 22 karral rendelkezik, ebből 17 karon zajlik magyar nyelvű oktatás, kettőben kizárólag csak magyar nyelven (Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar, Római

Katolikus Teológiai Kar). Összesen 23 önálló magyar intézettel rendelkezünk (az elmúlt négy év során is létrejött egy új magyar intézet, a Magyar Film és Média Intézet), emellett vegyes intézetek keretében is zajlik magyar nyelvű oktatás (pl. geológia, sport és testnevelés, újságírás, kommunikáció területeken, vagy egyes kihelyezett tagozatokon). Kolozsváron kívül még hat más erdélyi helyszínen is zajlik rendszeresen magyar nyelvű oktatás: Gyergyószentmiklóson, Gyulafehérvárott, Marosvásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Szatmárnémetiben, Székelyudvarhelyen. A 31 doktori iskola többségében jelen vannak doktori vezetőként oktatóink, három doktori iskola teljesen magyar. A Magyar Tagozat működési szabályzatát nemrég fogadta el a Szenátus és saját választási eljárással rendelkezünk.

Oktatóink száma bőven meghaladja a 300-at, s emellett szép számban vannak magyar kutatók is alkalmazásban az egyetemen, valamint külsős, óraadó társult oktatók. A magyar tagozaton tanuló diákok száma eléri a 6500-at. A magyar nyelvű alapképzős szakok száma 70 felé mutat, és 47 magyar nyelvű magiszteri szintű képzéssel rendelkezünk. Nappali oktatás mellett rendelkezünk távoktatással is, valamint felnőttképző, továbbképző programok is találhatóak a magyar tagozat kínálatában.

A diákok és oktatók, kutatók ügyintézését magyar nyelvű adminisztratív személyzet is segíti, a magyar tagozattal rendelkező karokon mindenhol van legalább egy titkársági alkalmazott, aki a magyar tagozatos ügyekkel foglalkozik, emellett a Nemzetközi Kapcsolatok Irodában, a Karrierközpontban, a Qualitas-nál, a Kutatási Programok Intézetében és a Doktori Intézetben, de még sok helyen máshol is, valamint az Adminisztratív Igazgatóságon is vannak magyar nyelvű alkalmazottak, akik segíthetik a magyar nyelvű ügyintézését, vagy specifikusan a magyar tagozatot szolgálják ki. A BBTE ombudsza, aki egyúttal az Etikai Bizottság alelnöke szintén magyar tagozatos oktató.

Versenyképesség, tudományos teljesítmény terén a BBTE Magyar Tagozata komoly erőt képvisel: az első 50 legidézettebb BBTE-s oktató és kutató közül (a Google

Scholar alapján) 8 magyar tagozatos oktató (az első 10-ből 2).

Diákjaink aktívan jelen vannak az egyetemi életben, diákalprefektussal rendelkezünk, és minden szinten ott vannak a diákképviselők a döntéshozó fórumokon. Sőt, a BBTE-s diákoknak meghatározó szerepe van mind a KMDSz, mind az OMDSz, mind a RODOSz életében. A Diáknapok, az Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencia mind olyan rendezvények, amelyek még a '90-es években kaptak szárnyra és azóta is szárnyalnak a BBTE tevőleges támogatásával.

A Magyar Tagozat a BBTE nemzetközi hálózatának is aktív alakítója. Nemcsak a magyarországi felsőoktatási intézményekkel és a Magyar Tudományos Akadémiával való intenzív kapcsolattartásnak, illetve a többi kárpát-medencei magyar nyelvű felsőoktatási intézménnyel való együttműködésnek köszönhetően, hanem a Guild és az EUTOPIA európai egyetemi konzorciumban és szövetségben játszott szerepünk miatt is.

A felsőoktatással, kutatással kapcsolatos közpolitikákat, stratégiákat, módszertanokat kidolgozó országos testületekben is jelen vagyunk, így a CNATDCU-ban, az ARACIS-ban és a CNFIS-ben is.

Az új Felsőoktatási Törvény konszolidálni látszik a már kiépült struktúrát, újabb elemeket adva hozzá (pl. a habilitáció lehetősége magyar nyelven), biztosítva, látszólag, a szükséges kereteket a további működéshez.

Van-e tehát tennivalónk?

A kihívások

Kétségtelen, az elmúlt időszak az intézményi átalakulásról szólt. Változnak körülöttünk, itthon, Európában, a világban a lehetőségek, az igények, a keretek, s ezek visszahatnak ránk is. A Magyar Tagozat sem független ezektől a hatásoktól. Maga a COVID-19 is transzformatív erővel rendelkezett, nemcsak az egyéni életet, a családokat, a társadalmat forgatta fel, de még az oktatás és a kutatás módozataira is olyan mértékű hatást gyakorolt, amely máig hat és velünk is marad ezek egy része.

Nagy kihívás, hogyan tud megfelelni az egyetem, s ezen belül a Magyar Tagozat az új generációk igényeinek, hol kell intézményként hozzáalakulnunk, és hol kell innovatívnak és proaktívnak lennünk. Jól kell letapogatnunk az erdélyi magyar fiatalok elvárásait, a társadalmi igényeket, és olyan válaszokat kell megfogalmaznunk, amelyek kielégítik ezeket, de ugyanakkor semmilyen formában nem sértik, nem sérthetik a minőségi oktatás, tudásátadás kereteit. Talán a legnagyobb kihívás számunkra, hogy ezek a válaszok versenyképesek legyenek nem elsődlegesen Romániában, hanem magyarországi, sőt más európai egyetemekkel szemben is, sőt. Ebben a kinyíló világban egyértelműen konkurencia számunkra mind a román, mind a magyar nyelven oktató felsőoktatási intézmények, vagy, természetesen, az angol nyelven oktató más európai egyetemek.

Az **új Felsőoktatási Törvény** több eleme is izgalmas lehetőségeket vet fel. Kérdés, hogy élünk, élhetünk-e ezekkel. Számos olyan újítás van a törvényben, amely az Európai Oktatási Térséghez, illetve az Európai Kutatási Térséghez való felzárkózást teszi lehetővé. *Dupla-diplomák, kapcsolt diplomás szakok, duális képzés, rövid ciklusú képzések, professzionális doktori...* csak néhány azok közül az elemek közül, amelyekre végig kell gondolni, milyen választ adunk mi, mint egyetem, s ezen belül mi, mint

Magyar Tagozat. Milyen doméniumokban látjuk ezeket megvalósíthatóknak, sőt, akarunk-e egyáltalán élni velük? Legyünk-e proaktívak, úttörők, fektessük le mi magunk előtt az utat, vagy várjuk meg, míg más teszti? Nem biztos, hogy egységes válaszokat tudunk adni minden esetben, könnyen elképzelhető, hogy eseti mérlegelést érdemes alkalmazni.

Az új törvény ugyanakkor kardinális kérdéseket is felvet, látszólag megoldásokat kínálva, valójában azonban újabb problémákat előrevetítve, még akkor is, ha ezekre inkább a sorok között bukkanunk. Egy régen várt lehetőség a **dupla szak**, de hasonlóan fontosak a **pedagógiai irányultságú képzések** (didaktikai magiszteri stb.). Míg az első esetben talán kevesebb tisztázandó dolog van és végre elérhető közelségbe került a megvalósítás, addig a pedagógiai képzéseknél egy zavaros kép tárul elénk túlszabályozott tanrendi struktúrával, tisztázatlan kapcsolatokkal és következményekkel. Mi az, amit ez utóbbiból tudunk, sőt akarunk alkalmazni? Mennyiben tudjuk mi magunk alakítani ezek megvalósítását akár országos szinten is, hiszen a magyar közoktatás szempontjából is alapvető problémákról van szó, amelyek a tanárutáncépzést, és, tulajdonképpen, a magyar nyelvű oktatás alapjait érintik. És végül, a **mikrokreditek/mikrotanusítványok** alkalmazásának problematikája.

Nemcsak a Magyar Tagozat partikularitása a **kis létszámú szakok** létezése, és ezek fenntartásának fontossága, de, kétségtelen, ezek inkább jellemzik a Magyar Tagozatot. *Néprajz, Filozófia, Geológia, Művészettörténet* és a többi hasonló szak vitán felül megtartandó, sőt fejlesztendő. Kihívás lesz a megfelelő eszközöket megtalálni ezek fenntartására és fejlesztésére, de meg kell tennünk, semmilyen formában nem engedhetjük meg magunknak a hiány luxusát.

Az elkövetkező időszak kétségtelenül legnagyobb próbatétele az esedékes **intézményi akkreditáció** lesz, ennek megfelelő előkészítése mind egyetemi, mind tagozati szinten. Nem lesz könnyű végig vinni, de bízom benne, felhalmozódott már annyi tudás és tapasztalat az oktatókban, amely könnyedén és hatékonyan mobilizálható majd ebben a helyzetben.

Az út előttünk

Minőséget nyújtani, megtartani, és eközben fejleszteni, haladni együttműködve a román és a német tagozattal, szem előtt tartva sajátos és össz-egyetemi érdekeket egyaránt. Talán így tudnám összefoglalni summásan, miként képezem el az elkövetkező időszakot.

A Magyar Tagozat szintjén nagyon jól kialakult menetrendje van a tanévnek, a jó értelemben bevett, kiszámítható eseményekkel. Ezeket nemcsak megtartani kell, de fejleszteni, a magyar tagozat kohézióját erősítő újabb eseményekkel. A **Tagozati Tanács** szerepe nagyon fontos, ezt erősíteni kell, akárcsak a kapcsolattartást, a konzultálást a kari tagozatokkal, intézetekkel és a kihelyezett tagozatokkal. Kiemelt fontosságot tulajdonítok a **magyar diákképviselő**nek, hogy továbbra is mérvadó alakítói legyenek az intézményi életnek. A különböző hazai és nemzetközi fórumokon való jelenlétüket mindenképpen prioritásnak tartom. Akárcsak a **szakkollégiumi rendszer** hálózat fejlesztését a KMEI-vel együttműködve.

Tagozati szinten nagyon fontos, hogy minél többen **habilitáljanak**, főleg a hiányterületeken. A magyar doktoranduszok növekvő csoportja komoly utánpótlási lehetőséget nyújt a magyar tagozatnak. Mindenképpen támogatni kell a doktoranduszok külföldi tapasztalatszerzését, illetve a hazai oktatási folyamatba való bevonását. Hasonlóan fontosnak tartom fiatal posztdok kutatók hazavonzását külföldről akár pályázatok révén, akár oktatói-kutatói szerződések formájában.

A **duplaszakok** létrehozatala régi igénye a BBTE Magyar Tagozatának. Most elérhető közelségbe került ez a lehetőség, s élnünk is kell vele. Mindenképpen azon leszek, az ARACIS Tanácsadó Testületének tagjaként is, hogy minél előbb elindíthassunk ilyen jellegű képzéseket. Fontosnak tartom, hogy több szak létrehozatalára is nyitva tartsuk a lehetőséget még akkor is, ha nem kívánunk most,

rögtön élni mindegyik lehetőséggel. Ez az az oktatási forma, amivel a legtöbbet tudunk segíteni a hazai magyar társadalmon, a közoktatáson, s nem utolsósorban a **kis létszámú szakokon**. Ez utóbbiak fenntartására és fejlesztésére is ki kell dolgoznunk egy külön stratégiát, hiszen értelemszerű, hogy ami működik a nagy szakok esetében, nem föltétlenül hatékony a kis szakoknál.

A duplaszakhoz hasonlóan a **duális felsőoktatás** megvalósíthatósága is elérhető közelségbe került. Ellentétben a duplaszakkal itt azonban több a bizonytalanság, több ismeretlen van. Ennek ellenére fontosnak tartom magyar nyelvű duális képzések kialakítását is. Ezek erősíthetik az alkalmazókkal való kapcsolatainkat, ugyanakkor a helyi közösségek igényeit is kielégíthetik. A sepsiszentgyörgyi önkormányzattal együtt dolgozunk már egy duális kampusz kialakításán, s ezt tekintem az állami magyar duális felsőoktatás próbakövének.

A **kihelyezett tagozatokat** meg kell erősíteni, ott, ahol ez szükséges, hiszen több esetben kiválóak a körülmények. Itt elsősorban a marosvásárhelyi tagozat jogos teremigénye merül fel, mint megoldandó probléma. Ezt az áldatlan helyzetet orvosolni kell a közeljövőben. A sepsiszentgyörgyi kihelyezett tagozatot is erősíteni kell, hiszen a feltételek adottak minden szempontból. Ugyanakkor a helyi önkormányzatokkal is szorosabb kapcsolatra kell törekednünk.

A **távoktatás és a felnőttképzés** terén is van tennivalónk. A létező programokat meg kell erősíteni, ugyanakkor érdemes átgondolni, hogy mely területeken lenne szükség új felnőttképzéses programok beindítására. Románia nagyon le van maradva a felnőttképzés terén, s e tekintetben a magyar kisebbség, feltehetően, még rosszabbul áll, hiszen jóval kevesebb képzés érhető el magyar nyelven. Itt lesz még tennivalónk.

Az utóbbi időben néhány általános transzverzális tantárgyat is bevezettünk a teljes egyetem szintjén szabadon választható, fakultatív tantárgy formájában, mint például a *Vállalkozási készség fejlesztését célzó előadásokat*. Fenn kell tartanunk ezt a kezdeményezést, esetleg ki is kell egészítenünk. Fontos, hogy ezek a tantárgyak magyarul is elérhetőek legyenek.

Az **UBBMed keretprogram** új, egészségügyi profilú szakok indítását is támogatja. Ezekből a Magyar Tagozatnak is ki kell vennie a részét, meg kell határoznunk, melyek azok a szakok, amelyeket érdemes lenne magyarul is beindítani.

Habár a nyelvi jogok terén is sok elmozdulás volt (pl. általános keretek, feliratok, tájékoztatók, magyar nyelvű útmutatók), de még van tennivalónk. Mindenképpen azon leszek, hogy a magyar nyelvű anyagok köre szélesedjen. Az elmúlt időszakban örvendetes előrehaladás történt a diákoknak szánt tanácsadó programok esetében is. A magyarul is elérhető támogató programok, tanácsadási lehetőségek spektrumát tovább kell szélesítenünk.

Növelni kell a magyar tagozatos oktatók pályázati menedzsmentre vonatkozó kompetenciáit. Habár a kutatási projektek esetében a magyar oktatók aktívak, a nem kutatási jellegű, hanem inkább intézményfejlesztési típusú pályázatokból már kevésbé vesszük ki részünket, holott ezek teszik lehetővé a komolyabb infrastrukturális változtatásokat. Képzésekkel, megfelelő informálással be kell vonni a magyar tagozatos kollégákat ezekbe a projektekbe.

Az **országos testületekben való részvételünkre** is oda kell figyelniük. Nem hiányozhatunk az ARACIS, a CNATDCU és hasonló testületek tagságának soraiból. Az elmúlt időszakban örvendetes elmozdulás volt tapasztalható ezen a téren, fenn kell tartanunk ezt az állapotot és erősíteni is kell, ott, ahol lehet a Magyar Tagozat és általában a BBTE érdekében.

Fenn kell tartanunk és meg kell erősítenünk a fő rendezvényeinket, a KMDSz-szel közösen szervezett *ETDK*-t – ahol meg kell tartanunk az erdélyi partikularitást, azaz a diákszervezet főszerzői szerepét –, a *Communitas*-szal partnerségben működő *Sportolimpiát*, a *KMEI*-vel együttműködésben létrehozott *Középiskolások Hosszú Hétféjéjét*, valamint más hasonló programokat.

És végül a nehéz dió: az egyetemi kommunikáció. Fejlesztenünk kell a magyar részleget, s egyértelműen ki kell alakítanunk és fenn kell tartanunk egy saját magyar

tagozatos profilt, identitást. A sajtóval való kapcsolattartás is sokat fejlődött az elmúlt tíz évben, de itt is akad még tennivalónk.

Mindenképpen fenn kell tartani és tovább kell fejleszteni a magyarországi egyetemekkel az együttműködést, akárcsak a többi kárpát-medencei magyar nyelven is oktató felsőoktatási intézménnyel. A magyarországi intézmények esetében különösen fontosnak tartom annak tudatosítását, hogy nem „csak” egy kisebbségi tagozat vagyunk, hanem Románia legnagyobb és legjobb egyetemét képviseljük, amely nemzetközi hálózatok tagja is, s mint ilyen, segíteni is tudunk magyarországi partnereinknek.

És végül, de nem utolsósorban, tagozatvezető rektorhelyettesként azért fogok dolgozni, hogy a BBTE Magyar Tagozata továbbra is haladó szellemiségű, nyílt, a diákokra figyelő, velük aktív partnerséget fenntartó, a társadalommal állandó párbeszédben levő és a teljes BBTE értékeit felvállaló egyetemi közösségként működhessen.

dr. Markó Bálint egyetemi tanár
rektorhelyettes-jelölt
Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet

Kolozsvár
2023. december 2.

MARKO BALINT
2023.12.04 12:32

BESZÁMOLÓ

megvalósítások

2020–2023

dr. Markó Balint
rektorhelyettes-jelölt

Az elmúlt majdnem nyolc évben (a 2016–2020-as ciklusban, illetve a jelenlegi, 2020-tól kezdődőben) magyar tagozatos rektorhelyettesi minőségemben mind az egyetem, mind a magyar tagozat működésének javítását, fejlődését szem előtt tartottam, ez képezte prioritásomat, még akkor is ha, értelemszerűen, rektorhelyettesi hatásköreim nem terjedtek, nem terjedhettek ki az egyetemi élet minden területére. A 2016–2020-as időszakban a minőségbiztosításért, a kihelyezett tagozatokért és a kolozsvári Botanikus Kertért feleltem az egyetem vezetőségében, majd 2020-tól a minőségbiztosítás kiegészült a versenyképességgel, míg a kihelyezett tagozatos feladatkörhöz kapcsolták a távoktatást, valamint a felnőttképzést, s ilyen módon a teljes nem-hagyományos oktatási spektrum a felügyeletem alá került. Mindezek mellett, de ugyanakkor szoros összefüggésben ezekkel a feladatokkal, a BBTE Zöld Keretprogramjáért (*UBB Goes Green*) is én feleltem. Eddigi tevékenységemet, eredményeimet az alábbiakban foglalom össze elsődlegesen az elmúlt négyéves tevékenységemet helyezve górcső alá. Elsőként a specifikus feladatkörömben tartozókat tekintem át, majd, utolsó fejezetként, a Magyar Tagozat működése, fejlesztése terén elértekre koncentrálok

Tartalom

I. Minőségbiztosítás.....	3
II. Versenyképesség.....	6
III. Nem-hagyományos oktatás	9
IV. BBTE Zöld Keretprogramja.....	12
V. A Magyar Tagozat fejlesztése	13

I. Minőségbiztosítás

A minőségbiztosítás terén az elmúlt nyolc évben számos változást sikerült levezényelnem. Egy régi struktúrát örököltem 2016-ban, amely azonban az elmúlt időszakban egyre nehezebben felelt meg az elvárásoknak. Eredetileg az *Egyetemfejlesztési és Minőségbiztosítási Központ* tevékenységi körébe tartozott az önkéntességek felügyelete, az egyetemi vezetés stratégiai terveinek kidolgozása, valamint ezek végrehajtásának ellenőrzése, valamint a minőségbiztosítás és a különböző egyetemi rangsoroló platformoknak való jelentések összeállítása. Ezt a Központot kezdtük el átalakítani 2020-ban, karcsúsítani és optimalizálni a működését, valamint később új feladatkörökkel és személyzettel kiegészíteni, amely sokkal inkább tükrözi az európai egyetemi keretek között működő minőségbiztosítási gyakorlatokat. Az újonnan létrejövő **Qualitas Központ**ról az önkéntességek felügyeletének feladatkörét átadtuk az *Egyetemi Karriertanácsadó Központ*nak, míg az egyetem stratégiai tervének kidolgozására és végrehajtásának felügyeletére létrejött a rektornak közvetlenül alárendelt *Egyetemstratégiai Központ*. Az így karcsúsított, feladatkörileg jóval összehangoltabb Qualitas immár sokkal hatékonyabban tudott megfelelni az elmúlt időszakban a felmerülő kihívásoknak, jobban el tudta látni szerepét. A szerkezeti átalakításnak azonban kéz a kézben kell járnia munkameneti és egyéb intézményes átalakulásokkal is. Legfőképpen arra koncentráltam, hogy megszüntessem azt a gyakorlatot, amely csak a száraz jelentések és adatfeldolgozásokra koncentrált, s kialakítsak egy teljes minőségbiztosítási ciklust: a minőségbiztosítási eljárásokról folyamatos konzultációnak kell zajlania mielőtt bevezetjük őket, majd utólag fel kell mérnünk ezek működésének hatékonyságát és a visszajelzések alapján módosítanunk kell ezeket, amennyiben lehetséges, ugyanakkor a felmérések mellett javítási, beavatkozási módozatokat is meg kell fogalmaznunk, majd ezek kivitelezését folyamatosan vizsgálunk kell. A minőségbiztosításnak széleskörű tájékoztatással kell együtt járnia, amely kiterjed a teljes egyetemi közösségre. Ezt a célt szolgálja a havi megjelenésű **QualiNews**, amely elérhető románul, magyarul és angolul, ezt a célt szolgálják a jelentések, amelyeket eljuttatunk a kari vezetőségekhez, illetve minden érdekelt fél számára elérhetővé tesszük. De ugyanezt a célt szolgálja az is, hogy a Qualitas Központot kinyitottuk az egyetemi közösség számára szakmai szempontból is: szakmai gyakorlatra lehet hozzánk jelentkezni, de konkrét kutatási kérdésekkel, kérésekkel is meg lehet minket keresni. Ez utóbbi két témakörért dr. Szabó Júlia felelt a Qualitas Központban.

Részletesen az alábbi területeken értünk el nagyobb változásokat.

Az **oktatói tevékenység diákok általi értékelésére** vonatkozó folyamatot tovább dinamizáltam, s ennek következtében a 2016-os néhány százalékos válaszadásról (3–5%) immár sikerült stabilan többszörösére emelni a válaszadási arányt, igaz, még nem értük el a kielégítő szintet, de minden esély megvan rá, hogy a

diákszervezetekkel szorosan együttműködve, ez sikerüljön.

Még az előző mandátumban kidolgoztunk egy stratégiát az **egyetemi lemorzsolódás** visszaszorítására, míg ebben a mandátumban egy ok-azonosítási eljárást, valamint egy hozzá kapcsolódó beavatkozási módszertant is elfogadtunk. Ezzel kapcsolatban számos tájékoztató műhelyre került sor az elmúlt hónapokban. Az elsőévesek egyetemi életbe való sikeres beilleszkedését segítő Tanulási Központot (*StudHub BBTE*) tovább fejlesztettük, a hozzá kapcsolódó programok spektrumát szélesítettük. A Tanulási Központot ugyanakkor az Egyetemi Karriertanácsadó Központhoz rendeltük az intézményi koherencia jegyében. A StudHub-ban zajló programokat többnyire a Világbank ROSE keretprogramja támogatja, de ezektől független tevékenységek is zajlanak is mind románul, mind magyarul a teljes spektrumon.

A fentiekhez is kapcsolódik, hogy elsőként az országban mi dolgoztunk ki egy **esélyegyenlőségi útmutatót**, az én koordinálásommal, amely mintegy kiegészíti az előző mandátumban készített, a diszkrimináció leküzdésére vonatkozó útmutatót. Ezzel kapcsoltan egy esélyegyenlőségi előadásorozat létrejöttét is koordináltam, nyílt kurzus formájában, amely mind románul, mind magyarul elérhető.

Szorosan az előzőhöz kapcsolódóan kialakítottunk egy **inklúzióval és esélyegyenlőséggel foglalkozó referensi munkakört** a Qualitas Központon belül. Az új munkatárs kifejezetten ezekre a témákra tud majd koncentrálni és ő koordinálja a *HR Excellence in Research Award* minősítés további megtartásához szükséges tevékenységeket is.

Talán az egyik legnagyobb teljesítmény az **egyéni karrierterv** (románul rövidítve *P.I.C.*) módszerének bevezetése volt, illetve a hozzá kapcsolódó **seed támogatás** módszertanának kialakítása. Mindkettőben meghatározó szerepem volt. A karrierterv bevezetését számos konzultáció előzte meg, kari, intézeti szintű megbeszéléseken vettem részt, folyamatosan kértük és kaptuk a visszajelzéseket a különböző szintekről, s ebből jött létre az a változat, amely nagyfokú rugalmasságot tett lehetővé. A karrierterv bevezetésének egyértelműen az volt a célja, hogy (a) tudatosítsa az egyetemi oktatókban és kutatókban a tényleges és lehetséges tevékenységeik széles spektrumát, (b) lehetővé tegye az oktatóknak és a kutatóknak, hogy maguk válasszák meg három évre a plusz feladataikat és ezek mentén, az általuk vállaltak alapján minősítsék teljesítményüket, (c) párbeszédet kezdeményezzen az intézeti/kari szintű vezetőség és az oktató, valamint kutató között az karriertervet kidolgozó személy elképzeléseire, igényeire vonatkozóan. A *seed* támogatás révén a karrierterv megvalósításához pedig egy pénzügyi eszközt is rendelt az egyetem vezetősége. Habár az egyéni karrierterv bevezetésének hatását majd csak a jövő évben értékeljük ki, de, úgy gondolom, elindult egy átalakulás.

Az egyéni karriertervek mellett újdonságszámba ment, hogy a karokat is arra kértük, állítsanak össze egy teljes ciklusra vonatkozó **kari stratégiai fejlesztési tervet**.

Ennek a keretnek a kidolgozását szintén én végeztem. Úgy vélem, előre láthatóvá, tervezhetővé tett számtalan dolgot a kari stratégiai fejlesztési terv bevezetése.

A **COVID-járvány** alaposan felforgatta mindannyiunk életét. Az intézményes megoldások kialakításában jelentős szerepem volt, része voltam az egyetemi COVID-bizottságnak, illetve azon belül a COVID *Tudományos tanácsot* vezettem. Ebbéli minőségemben, kollégáimmal együtt, sikerült olyan intézményes stratégiát kialakítani, ami tudományosan is megalapozott volt, ugyanakkor a lehetőségekhez mérten biztosította a minőségi oktatás feltételeit, illetve, egyes esetekben, ki tudtunk alakítani biztonságos megoldásokat a szemtől-szembeni oktatásra is. Figyelembe véve, hogy a hazai egyetemek nagy része, illetve a magyarországi felsőoktatási intézmények túlnyomó többsége teljesen online oktatásra állt át, úgy vélem, hogy a BBTE-nek sikerült jól megoldania a COVID-járvány okozta problémák jelentős részét. Minőségbiztosításért felelős rektorhelyettesként két évben is vizsgáltuk, hogyan befolyásolta az egyetemi közösséget (oktatókat, diákokat) a COVID-járvány, elsődlegesen az oktatási folyamatra fókuszolva.

II. Versenyképesség

A versenyképességnek több összetevője van. Egyrészt a versenyképességi potenciál mérése, másrészt a megfelelő egyetemi keretek kialakítása is ide tartozik, amelyek a versenyképességet növelhetnék.

A Qualitas Központ átalakítása értelemszerűen érintette a versenyképesség területét is. Egyik legnagyobb megvalósításom a 2020-ban kezdődő ciklusban a Quacquarelli Symmonds által végzett audit-folyamat intézményi levezénylése, aminek nyomán az addigi 4 csillagról 5-re ugrott a minősítésünk (**QS 5 Stars**), azaz az egyetem, Romániában egyetlenként, megkapta a *world class* minősítést. Ezt az audit-folyamatot még egyetlen alkalmazottal végeztük a Qualitas Központban, aki ugyanakkor a többi jelentésért is felelt. A munka hatékonyságának növelése érdekében egy kisebb csapatot alakítottam ki a Qualitas-ban, akik csak ezekkel a rangsorokkal foglalkoznak.

A BBTE vezető helye stabilizálódott hazai szinten az elmúlt időszakban, majdnem minden megbízható rangsoroló platform ez erősíti, illetve az általunk, valamint a minisztérium által kidolgozott **egyetemi metaranking** is. Belső felméréseink, elemzéseink azt jelzik, hogy általában javulnak a mutatóink. Ennek ellenére egyes nemzetközi rangsorokban romlottak a pozíciónk (másokban viszont, pl. *QS, Greenmetric, QS Sustainability* javultak), ami annak is köszönhető, hogy számos államban megfelelő pénzügyi és oktatáspolitikai mechanizmusokkal támogatják az egyetemeket, míg ez Romániában még várat magára. A rangsorokban elért eredményeinkről folyamatosan jelentéseket készítünk, amelyeknek a végén javaslatokat is megfogalmazunk.

Versenyképességünk növelésének egyik jelentős tényezője a nemzetközi láthatóság, végzetteink, kutatóink, kutatóműhelyeink nemzetközi elismertsége. Ilyen szempontból is kiemelkedő jelentőségű, hogy meghívott tagjai közé a **The Guild** európai egyetemi konzorcium, amely olyan jelentős, kutatás-intenzív egyetemek érdekszövetsége, mint a Warwick-i Egyetem, az Oslo-i Egyetem, a barcelonai Pompeu Fabra Egyetem, a Bologna-i Egyetem, az Aarhus-i Egyetem, a Paris Cité, valamint mások. Összesen 22 egyetem alkotja a Guild-et. Tagként komoly rálátásunk és ráhatásunk van az európai és a nemzetközi felsőoktatási és kutatási stratégiákra. A Guild-ben, az alelnökök testületében én képviselem a kezdetektől az BBTE-t és aktív részese voltam az Afrikai Kutatás-intenzív Egyetemi Szövetséggel (ARUA) létrejött együttműködés kialakításában is.

Nemzetközi jelenlétünket jelentős mértékben meghatározza egy másik európai egyetemi szövetségben való tagságunk, az **EUTOPIA** szövetségről van szó. A Macron-i európai meta-egyetemi gondolat mentén létrejött és az Unió által finanszírozott több mint 40 európai egyetemi szövetség egyik legdinamikusabb képviselője az EUTOPIA. A tíz tagú szövetség neves egyetemeket ölel fel (pl. a Warwick-i, Göteborg-i, Ljubljana-

i Egyetem, a barcelonai Pompeu Fabra, a francia CY Cergy és a liszaboni Nova Egyetem, stb.). A szövetség szorosan együttműködő egyetemi hálózatot hoz létre, a kapcsolt közösségek (*connected communities*) révén integrált virtuális meta-kampusz alakulhat ki a tagok között. Az EUTOPIA alelnökeinek sorában szintén én képviselem a BBTE-t, illetve itt én vezetem az alelnökök testületét. Az EUTOPIA-ban végzett tevékenységemnek egyik fontos hozadéka, hogy a BBTE koordinálja az Eutopia More projekt keretében (aminek szintén én vagyok az intézményi felelőse) az EUTOPIA szövetség fejlesztési stratégiájának kialakításáért felelős munkacsomagot.

Egyetemünk hírnevét kétségtelenül öregbítette az, hogy sikerült megszervezni két európai biztos látogatását is egyetemünkre. **Dubravka Šuica és Maryia Gabriel biztosok** 2022-es őszi látogatását én szerveztem meg, és mindenképpen sikeres eseménynek lehet elkönyvelni mind hazai, mind nemzetközi szinten a visszhangok alapján is.

A versenyképesség növelését fiatal és/vagy már befutott kutatók bevonása az egyetemi közösségben egyaránt segítheti. A **BBTE Star Intézetének** koordinátoraként meghatározó szerepem volt abban, hogy kiváló kutatókat vegyünk fel, fiatalokat, közismerteket egyaránt, illetve egy széleskörű együttműködő, társult kutatói hálózatot alakítottunk ki. Habár alig néhány kutatóval indult a Star, jelenleg 15 kutatóval működik, illetve több mint 20 társult kutatóval rendelkezik.

Az új irányok, új lehetőségek körébe tartozik az **UBBMed** stratégiai keretprogram, amelyért a vezetőség szintjén én is felelek. A keretprogram az egészségüggyel kapcsolatos területeken végzett kutatómunkát szeretné összekapcsolni az egyetemen belül, illetve új kutatási, oktatási és fejlesztési irányokat szab meg. Szerepem volt a különböző klinikai partnerek bevonásában, új szakok megvalósíthatóságának felmérésében, valamint ebbéli minőségemben, valamint az EUTOPIA-ban betöltött szerepemnek köszönhetően is, sikeresen pályáztunk meg egy Horizon kiírást (*European Excellence Initiative, Widening participation*) ezen doméniumok integrálására az EUTOPIA szövetség szintjén. Az **EUTOPIA_HEALTH** projektet a BBTE vezeti, én vagyok a projektkoordinátor. Szintén az UBBMed keretprogramhoz kapcsolódik egy másik általam vezetett POIM projekt, a *StaySafe UBB*, amelynek keretében maszkokat, gyorsteszteket, UV-lámpákat és testhőszkenneret szereztünk be és juttattunk el a karokhoz, illetve létrehoztuk a **Járvány-megelőzési Központot** az én felügyeletemmel. Szintén a keretprogramban megfogalmazottakkal összhangban hoztunk létre egy általam koordinált pályázat keretében (*Szakmai gyakorlat a fenntartható fejlődésért* POCU-projekt) egy **STEM-Labort** a biológia, a kémia és a fizika metszéspontján. A STEM-Labor helyileg a Kémia Kar udvarán található, a keretében kialakított laboratóriumok és szemináriumi termek elsődlegesen a klinikai területek irányába tájékozódó diákokat, ezeket kiszolgáló szakokat támogatják. A labor ugyanakkor a potenciális alkalmazókat is segíti, hiszen egyes eszközök használatára vonatkozó képzések megszervezhetőek a STEM-laborban, illetve ugyanitt céges bemutatókat, ismertetőket, szemináriumokat is lehet tartani.

A versenyképesség növelését célozta meg a **Zsibói Botanikus Kert** néven ismert zsibói Biológiai Kutatóközpont integrálása. Az általam koordinált folyamatot még 2017-ben indítottuk el, már akkor én feleltem érte. A megvalósításra azonban várni kellett egészen 2022-ig. A zsibói Intézet integrálásával nemcsak egy újabb hellyel bővült az egyetem kampuszainak hálózata, de újabb kutatási platformmal is. Nem utolsósorban az egyetem ezzel is megerősítette zöld infrastruktúráját.

Immár majdnem hat éve indítottunk be egy kezdeményezést az egyetem tudományos eredményeinek népszerűsítésére. Az erre a tevékenységre felvett két **tudományos kommunikációval** foglalkozó szakember közül egyik a magyar tagozat eredményeit közvetíti a magyar közönség felé – sajtóközlemények, interjúk, számos ankét született tevékenységének eredményeként.

III. Nem-hagyományos oktatás

A BBTE komplexitása, nagysága nyilvánvaló. Habár egy ilyen kijelentés kapcsán leggyakrabban a szakok számára és a diáklétszámra gondolunk, valójában a BBTE komplexitását sok tényező jellemzi, többek között a kihelyezett tagozataink kiterjedt hálózata (Kolozsváron kívül 13 városban zajlik rendszeres oktatás), valamint az képzési formák hihetetlen diverzitása (távoktatásos, csökkentett látogatású programok, nyílt kurzusok, továbbképzők, pedagógiai modulok stb.).

A 2020-as év nagy kihívása ennek a hálózatnak a további bővítés volt. A zsidói Biológiai Kutatóközpont integrálása mellett a Resicabányai Eftimie Murgu Egyetem átvétele még nagyobb intézményi átalakítást igényelt. A **Resicabányai Egyetem** integrálásának folyamatát is én irányítottam, úgy gondolom, sikerrel. Nagy kihívás volt, hiszen más eljárásrendekkel rendelkezett, külön adminisztratív osztályokkal, egy teljesen új területtel (mérnöki tudományok), és, persze, számos olyan szakkal, amely nálunk is létezik, bár más tanrenddel működve. A sikeres, de korántsem könnyű, integráció nyomán egyetemünk egy új karral (Mérnöki Kar), több új intézettel és egy doktori iskolával bővült, valamint több új oktatóval és egy új szakmai gyakorlati központtal is, az alsó-Dunamenti Lászlóváran (*Coronini*) található Danubius Kutatóközponttal.

A többi **kihelyezett tagozat** működése sem volt teljesen zökkenőmentes az elmúlt időszakban. Sikerült mindenhol az internetszolgáltatást megoldani, és a COVID-járvány idején, a kolozsvári képzésektől eltérő módon, a szemtől-szembeni oktatást is lehetővé tudtuk tenni, ahol ezt igényelték. A szatmárnémeti kihelyezett tagozat helyzetét sikerült konszolidálni, itt még személyzeti bővülésre is sor került. Máramarosszigeten teljesen felújítottuk az *Óvó- és tanítóképző* szakok által használt „rég épületet” – itt oktatásra alkalmatlan körülmények uralkodtak a felújítás előtt. Ezzel párhuzamosan befejeztük a marosvásárhelyi kihelyezett tagozat új helységeinek a felszerelését, különös tekintettel az amfiteátrumra. Sajnos, itt a teremgondok nem oldódtak meg teljesen, ez lesz az elkövetkező időszak nagy kihívása. A székelyudvarhelyi kihelyezett tagozat székhelyének bővítése is folyamatosan a terítéken van, itt egy *StudHub* központot fogunk felszerelni. A sepsiszentgyörgyi kihelyezett tagozat épülete körüli tisztázatlan dolgokat sikerült rendbe rakni, és terveink vannak a laborok felszerelésének felújítására pályázati keretből. A *StudHub* hálózatot nemcsak székelyudvarhelyi hellyszínnel bővítjük, hanem egy másik pályázat keretében a besztercei és sepsiszentgyörgyi kihelyezett tagozatokon is berendezünk tereket a diákok számára. A nemrég bezárt kézdivásárhelyi kihelyezett tagozat helyén létrehozandó Továbbképző Központunkkal kapcsolatban is előre haladtunk.

A **Távoktatási Központunk** (CFCIDFR) által koordinált képzési palettát szintén szélesítettük az elmúlt időszakban. Elsődlegesen a nyílt kurzusok spektruma bővült,

sokszorosára nőtt ezen előadások száma az előző időszakhoz képest. Ugyanakkor új távoktatásos szakokat is indítottunk, valamint a kihelyezett tagozatokon is szerveztünk román és magyar nyelvű nyílt kurzusokat. Sepsiszentgyörgyön például, a polgármesteri hivattal együttműködve, **román és magyar nyelvkurzusokat** indítottunk helyieknek, illetve a magyar nyelvű **informatikai felnőttképzésünket** is kiterjesztettük Sepsiszentgyörgyre. A különböző távoktatásos és csökkentett látogatású programok fenntarthatóságát is megoldottuk, egyetlen program sem veszteséges és sikerült többé-kevésbé zökkenőmentesen átállni itt is a külön szerződéses alapú óratartásra.

A COVID-járvány idején jött létre felügyeletem alatt a **BBTE EOn XR Központ**. A Központ a Távoktatási Központ részévé vált, s ennek keretében virtuális és augmentált valóság (VR és AR) technológiák alkalmazását segítjük elő az EOn XR platform segítségével oktatók, kutatók és diákok körében. A Központ keretében számos műhelyt szerveztünk oktatóknak és diákoknak egyaránt, illetve egy pályázat keretében komoly eszközfejlesztéseket hajtottunk végre, s ennek megfelelően az oktatóterem mellé egy kutatási-fejlesztési labort is kialakítunk, ahol fejlett 3D szkennerek és számítástechnikai eszközök segítik majd a VR és AR technológiák iránt érdeklődőket. A Központ a Kreatív Iparágak Központ részeként működik, helyileg itt található.

A **felnőttképzés** terén különböző pályázatok révén is indítottunk programokat. Kiemelt fontosságú a Oktatási Minisztérium vezetésével, partnerségben az Apáczai Csere János Pedagógusok Házával (Csíkszereda), valamint az Országos Magyar Továbbképző Központtal (Nagyvárad) létrejött módszertani képző program, aminek keretében a **román nyelv oktatásának egy új módszertanára** oktattunk képzőket (150), akik a maguk során több ezer pedagógust képeztek ki ennek az új, hatékonyabb módszertannak az alkalmazására. A Bölcsészettudományi Kar oktatóival lebonyolított pályázat keretében több termet szereltünk fel korszerű eszközökkel a Marianumban, ugyanakkor egy *Multikulturalitás* továbbképző programot is létrehoztunk magyar nyelvész és néprajzos kollégákkal, amelyen több mint 40 olyan oktató vett részt, aki román tanítási nyelvű osztályba iratkozott kisebbségi diákokat tanít.

A Közhivatalnokok Ügynökségével is együttműködést kezdeményeztünk több ezer közhivatalnokok kiképzésére, valamint a Romániai Repülőterek Egyesületével is kialakítottunk egy együttműködést különböző továbbképző programok létrehozatalára.

A **duális kampuszok** létrehozatalának támogatására vonatkozó pályázati kiírás képezte az egyik legnagyobb kihívást az elmúlt időszakban. A duális felsőoktatás kereteit ugyan rendeleti alapon valamelyest lefektette a Oktatási Minisztérium, amely majd az új Felsőoktatási törvénybe is bekerült, de számos bizonytalanság van e körül. A BBTE, és ezen belül elsődlegesen kihelyezett tagozatai számára azonban a duális oktatás egy izgalmas új lehetőséget jelent. Személyesen két duális kampusz

létrehozatalára vonatkozó pályázat létrejöttét koordináltam: Resicabányán és Sepsiszentgyörgyön, mindkét esetben a városi önkormányzattal együttműködve. Resicabányán elsődlegesen mérnöki és közgazdaságtudományi szakok duális formában való fejlesztésében vagyunk érdekeltek, míg Sepsiszentgyörgyön főleg magyar nyelvű közgazdaságtudományi, környezettudományi képzések duális formában való fejlesztése a tét, valamint új, duális szakok létrehozatala. Mindegyik pályázat komoly építkezéseket, laborfejlesztéseket tartalmaz. Bár a pályázatok támogathatónak bizonyultak, egyelőre a támogatási szerződések aláírása várat magára.

IV. BBTE Zöld Keretprogramja

A BBTE Zöld Keretprogramjának (*UBB Goes Green*) felügyelete is hozzám került a 2020-ban induló új ciklusban. Ennek megfelelően a Qualitas Központ keretében hangsúlyosan elkezdtünk foglalkozni a fenntartható fejlődéssel és a zöld politikákkal. A versenyképességgel foglalkozó munkacsoport egyik tagja kapta feladatként a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos intézményi stratégia felügyeletét. Ugyanez a kolléga részt vesz az EUTOPIA Fenntartható Fejlődés munkacsoportjának tevékenységében is. Emellett a Biodiverzitás és Fenntartható Fejlődés Bizottság is aktívan hozzájárult a Keretprogram megvalósításához.

Bevezettem a **Fenntartható Fejlődés** címkék használatát tantárgyak és képzések esetében, ezt kísérleti jelleggel elkezdtük alkalmazni néhány karon. Jelenleg folyik ellenőrzésük a Qualitas Központ keretében. A Fenntartható Fejlődéssel kapcsolatos jelentést is bevezettem, minden évben elkészül a jelentés és felkerül a green.ubbcluj.ro oldalra. A jelentéshez hasonlóan egy rövid klímaakcióterv is elkészült, amelyet folyamatosan fejlesztünk.

A Zöld Keretprogramnak megfelelően beindítottunk **Fenntartható fejlődéssel kapcsolatos** általános **képzéseket** is. A *Szakmai gyakorlat a fenntartható fejlődésért* POCU-projekt keretében, amelynek én voltam a koordinátora, román és magyar nyelvű előadássorozatot indítottunk a projektben résztvevő, szakmai gyakorlatozó diákoknak. A felgyűlt tapasztalatokat kamatoztatva jelenleg egy általam koordinált ROSE projekt keretében indítottunk egy újabb román és magyar nyelvű előadássorozatot *Fenntartható Fejlődés Akadémia* néven elsőéveseknek. Ugyanakkor egy felnőttképzési programot is indítunk fenntartható fejlődés témakörben elsődlegesen közhivatalnokoknak.

A **természeti neveléssel** foglalkozó tevékenységeket konszolidáltuk, a Botanikus Kertben immár hagyomány-szerűen sor kerül ősszel a *Lepkék a levegőben* rendezvényre, ahol magyar nyelvű vezetés, oktatás is zajlik, dr. Macalik Kunigunda vezetésével. Ugyancsak a biológus kollégák és a Biodiverzitás Bizottság segítségével kialakítunk egy tanösvényt a Mikó Kertben a Biológia és Geológia Kar vezetősége hathatós támogatásával. A Mikó Kert rendezése jelenleg folyik, remélhetően jövőre megnyílik a tanösvény a régi botanikus kert maradványait még mindig tartalmazó Mikó Kertben.

A Zöld Keretprogram által kitűzött céloknak megfelelően több adminisztratív folyamatot is digitalizáltunk (többek között a *seed* támogatás egyszerűsített rendszere is ezt a célt szolgálja), illetve a szeletív hulladékgyűjtés terén is történ haladás együttműködésben nem-kormányzati partnerekkel. Több bicikliparkolót is felszereltünk a Mikó Kertben, illetve a Főépület udvarán.

V. A Magyar Tagozat fejlesztése

A Magyar Tagozattal való foglalkozás folyamatosan tárgyát képezte tevékenységemnek, nemcsak az egyébként is hatáskörömbe tartozó területeken, hanem ezek mellett is. Közreműködtem a **150 éves ünnepély** létrejöttében, minden hozzá csatlakozó esemény szervezésében.

Meghatározó szerepem volt a Botanikus Kertben található, valamikor a Főépület timpanonját díszítő szobrok restaurálásának megszervezésében és a Főépületbe előterébe hozatalában, majd elrendezésében. A szobrokon szereplő szövegek is ilyen módon kerültek ki. A szobrok régi helyén elhelyezett **többszöveges táblák** elkészültét is én irányítottam, akárcsak a Botanikus Kertben található többi magyar nyelvű felirat (akár a QR-kód háttérben álló szövegek) elhelyezését, fordítását is. A táblákhoz hasonlóan minden útmutató, stratégiai dokumentum, a QualiNews minőségbiztosítási hírlevél esetében igyekeztem a **magyar fordításokat** biztosítani, s ezeket megfelelő módon nyilvánossá is tenni. Hasonlóan a Távoktatási Központ és a Star Intézet új honlapjainak magyar változatának létrejöttét is én koordináltam, igaz, még van tennivaló velük.

A magyar nyelvű állami felsőoktatás kereteit az 1/2011-es Tanügyi Törvény rögzítette, s lehetővé tette a BBTE-n az intézetek létrejöttét és a magyar tagozat megerősödését. Éppen ezért érdeklődéssel vegyes aggodalommal követtük az új, immár **Felsőoktatási Törvény** létrejöttének folyamatát. Már az első, Câmpeanu-féle változat esetében sikerült hatékonyan képviselni mind a Magyar Tagozat, mind szélesebben a BBTE érdekeit. Folyamatosan része voltam annak a szűk csapatnak, egyetemi kereteken belül is, illetve kívül magyar oktatáspolitikusokkal együtt, akik a törvény alakulását figyelemmel követték, változtatási javaslatokat és szakértői véleményeket fogalmaztak meg, s ha kell háttérvitákba is bocsátkoztak. Úgy vélem, hathatósan sikerült a Magyar Tagozat és az egyetem érdekeit képviselni, s bár nem állítom, hogy az új Felsőoktatási Törvény nem lehetett volna jobb, de sokkal rosszabb biztosan, ha nem figyelünk oda és nem szánunk időt az elemzésre, értelmezésekre. Külön elégtétel számomra, hogy a habilitációs problémát sikerült megoldani, hiszen ennek megoldásán két éven keresztül dolgoztunk, sajnos akkor eredménytelenül. Az új felsőoktatási törvény keretében viszont sikerült megtalálni a megoldást.

Ugyancsak a magyar nyelvű felsőoktatás érdekeit képviselem, természetesen a BBTE érdekeivel együtt, az **ARACIS Tanácsadó Testületébe**, ahova egy éve kaptam kinevezést, illetve az **Országos Felsőoktatás-finanszírozó Testületben** (CNFIS), ahová ősszel neveztek ki kollégánk, dr. T. Szabó Levente mandátumának lejártával. Jelenlétünk ezekben a testületekben alapvető fontosságú, hiszen itt születnek azok a döntések, amelyek a szakok pénzügyi fenntarthatóságát vagy az akkreditációs kritériumokat befolyásolják, alakítják.

Az elmúlt négy évben a **magyar nyelvű oktatási kínálat szélesedéséhez** is hozzájárultam. Így folyamatosan dolgozunk egy új képzést létrejöttén Székelyudvarhelyen, ahol az Informatika felnőttképzés fejlődését is támogattam. A duális kampuszok létrehozatalát célzó projektek keretében gondom volt arra, hogy a sepsiszentgyörgyi tervezett kampuszon magyar nyelvű duális képzések is beinduljanak majd, illetve Sepsiszentgyörgyön általában próbáltam stabilizálni a kihelyezett tagozat képzési kínálatát több-kevesebb sikerrel. A magyar nyelvű szakokkal rendelkező kihelyezett tagozatok esetében folyamatos és jó kapcsolat kialakítására törekedtem a helyi önkormányzatokkal, s e célból együttműködési szerződéseket is kötöttünk (Sepsiszentgyörgy, Kovászna megye tanácsa, Székelyudvarhely).

Az általam irányított Központok, intézményfejlesztési pályázatok révén folyamatosan támogattam, hogy a különböző **oktatási vagy támogató képzések, programok** magyar nyelven is elérhetőkké váljanak, szóljon az karriertanácsadásról vagy fenntartható fejlődésről, esetleg az EOn XR platform használatáról. Ezáltal a magyar diákok hozzáférhettek olyan tudáshoz, amely eddig csak román nyelven volt elérhető számukra.

Szintén a magyar tagozatos diákok igényeire koncentrálva az összes felméréstípus esetében bevezettük a **magyar nyelvű kérdőíveket**, illetve a magyar nyelvű tájékoztatást (plakátok, levelek). Ugyanakkor folyamatosan támogattam a magyar diákok bekapcsolódását az EUTOPIA egyetemi szövetségben belül zajló folyamatokba.

Folytattuk a **Karaván** tájékoztató kampánykörutak szervezését Erdély városaiba, akárcsak azoknak a rendezvényeknek a szervezését, amelyek révén magyar középiskolásokat hozunk Kolozsvárra, a BBTE-re, mint pl. a *Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézettel* (KMEI) közösen fenntartott **Középiskolások Hosszú Hétfégyeje** vagy a *Communitas Alapítvánnyal* partnerségben szervezett **Sportolimpiát**.

A jeles rendezvények sorában ott található a **35. OTDK Biológia Szekcióját** is. A FiFöMa volt az első szekció, ami az OTDK történetében először került határon túl megszervezésre, jelesül nálunk a BBTE-n, Kolozsváron. A FiFöMa kivételesen jól sikerült, s ez megalapozta a lehetőséget egy újabb OTDK szekció határon túl szervezésére. A Biológia szekció rendezési jogának elnyerésekor természetesen nem tudhattuk, hogy a COVID-19 alaposan át fogja rendezni a helyzetet. A 2021-es Biológia Szekciót járványkörülmények között online szerveztük meg. Ennek ellenére, vagy talán éppen ezért, sikerült úgy kihasználni az online adta lehetőségeket, hogy kolozsvári hangulatot tudtunk teremteni és sikerrel zártuk az OTDK Biológia Szekcióját.

Végezetül: a Magyar Tagozat érdekeit aktívan képviseltem mind az egyetem vezető testületeiben, hazai és magyarországi oktatási és döntéshozatali fórumokon és

találkozókon. Kivettem részemet ilyen módon a Magyar Tagozat életének alakításából, aktívan hozzájárultam fejlesztéséhez, fejlődéséhez.

dr. Markó Bálint egyetemi tanár
rektorhelyettes
BBTE Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet

Kolozsvár
2023. december 2.

MARKO BALINT
2023.12.03 10:10

SZEMÉLYI ADATOK

Markó Bálint

 Románia, Kolozsvár, Constantin Brâncuși u. 181/13

 +40753411075

 marko.balint@ubbcluj.ro

 <https://adapt-ant.org>

Neme férfi | Születési dátum 1975.10.17 | Állampolgárság román állampolgár

SZAKMAI TAPASZTALAT

2020–...

Egyetemi tanár, rektorhelyettes

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet rektorhelyettesként a minőségbiztosításért, a versenyképességért és a nem-hagyományos oktatásért (távoktatás, felnőttképzés, kihelyezett tagozatok), valamint az EUTOPIA egyetemi szövetségért és a The Guild konzorciumért felel, magyar tagozati képviselő egyetemi vezetőség szintjén

2019–2020

Egyetemi tanár, rektorhelyettes

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet a kihelyezett tagozatokért, a minőségbiztosításért és a magyar nyelven oktató felsőoktatási intézményekkel való kapcsolattartásért felelős rektorhelyettes, magyar tagozati képviselő egyetemi vezetőség szintjén, az egyetemi szenátus tagja, oktatás és kutatás

2016–2019

Egyetemi docens, rektorhelyettes

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet

a kihelyezett tagozatokért, a minőségbiztosításért és a magyar nyelven oktató felsőoktatási intézményekkel való kapcsolattartásért felelős rektorhelyettes, magyar tagozati képviselő egyetemi vezetőség szintjén, az egyetemi szenátus tagja

2014–2016

Egyetemi docens, intézetigazgató

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet

Intézetigazgató, kari tanácsi képviselő

2011–2016

Egyetemi adjunktus, intézetigazgató

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet

Intézetigazgató, kari tanácsi képviselő

2005–2011

Egyetemi adjunktus

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Taxonómiai és Ökológiai Tanszék

2007-től a tanszéki magyar tagozat vezetője, kari tanácsi képviselő

2002–2005

Tanársegéd

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Állattani Tanszék

1998–2001

Gyakornok

Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Állattani Tanszék

TANULMÁNYOK

2019–....

Doktori vezető

Integratív Biológia Doktori Iskola, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár

2018

Habilitáció

Integratív Biológia Doktori Iskola, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár

1998–2001

PhD

nappali tagozatos doktori képzés, Szegedi Tudományegyetem Ökológia Tanszék, Természetvédelmi Ökológia Doktori Program. A PhD-cím megszerzésére 2005 novemberében került sor *Summa cum laude* minősítéssel. A dolgozat címe: *Nem területiális hangyafajok (Hymenoptera: Formicidae) táplálkozási stratégiájának plasztikus jellege*. A dolgozat vezetője: Dr. Gallé László egyetemi tanár (SZTE).

1994–1998

BSc

egyetemi tanulmányok, kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem biológia szak magyar tagozat

1990–1994

Érettségi

középiskola, marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum, kémia-biológia szak

KUTATÁSI TERÜLET

hangyaökológia és -faunisztika, szociális evolúció/szociobiológia, viselkedésökológia, szárazföldi rovarökológia, természetvédelem

SZEMÉLYES KÉSZSÉGEK

Anyanyelve Magyar

Egyéb nyelvek

	SZÖVEGÉRTÉS		BESZED		ÍRAS
	Hallás utáni értés	Olvasás	Társalgás	Folyamatos beszéd	
Román	C2	C2	C2	C2	C2
Angol	C2	C2	C2	C2	C2
Német	B1	B1	A2	A2	A2
Francia	A1	A2	A1	A1	A1

Szintek: A1/2: alapszintű felhasználó - B1/2: Önálló felhasználó - C1/2: Mesterfokú felhasználó
Közös Európai Nyelvi Referenciakeret

Kommunikációs készségek
Szervezési készségek

- dinamikus, szeret előadásokat tartani
- Hazai és nemzetközi tudományos konferenciák szervezésében szerzett tapasztalat:
 - a 4th Central-European Workshop of Myrmecology) szervezőbizottságának elnöke, Kolozsvár, 2011.09.15-23
 - a 3rd Central European Section Meeting of the IUSSI szervezőbizottságának elnöke, Kolozsvár, 2013.03.14-18
 - a 7th Central European Section Meeting of the IUSSI szervezőbizottságának elnöke, Kolozsvár, 2023.09.17-20.
 - a Kolozsvári Biológus Napok szervezőbizottságának tagja ill. elnöke több ízben (2018, 2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2006, 2005, 2004, 2003, 2002, 2001)
 - A 35. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Biológia szekció elnöke, Kolozsvár, 2021.05.03–06
 - A 36. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Biológia szekció, Etológia, viselkedésökológia és Humánbiológia tagozati zsűrijének elnöke, 2023.04.25, ELTE, Budapest, Magyarország

Számítógép-felhasználói készségek

Microsoft Office, Open Office, SPSS, Statistica for Windows, R Environment, ImageJ

Járművezetői engedély(ek)

B kategória

KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

Részvétel ökológiai monitoring jellegű projektekben

- 2012–2013: biológus szakértő a „A természetért és a helyi közösségekért – egy integrált kezelési terv alapjai a Hortobágy – Nagy-Küküllő – Olt Natura 2000-es területeken” POS Mediu, Adept Alapítvány által működtetett projekt keretében.

Ökológiai monitoring jellegű
projektek koordinálása

Részvétel kutatási projektekben

- 2013–2014: biológus szakértő az „A ROSCI0295 – Kelet-Kolozsi Domság közösségi jelentőségű terület integrált kezelési terveinek kidolgozása” POS Mediu, a Román Lepkészegegyesület által működtetett projekt keretében.
- 2013: a „A Kolozsvári Bükk-Malomvölgy (ROSCI0074), Szentiváni rét (ROSCI0356, Sárdi rét) és a Kis-Szamos (ROSCI0394) közösségi jelentőségű területek integrált kezelési terveinek kidolgozása” természetvédelmi projekt (POS Mediu – Román Környezetvédelmi és Klímaváltozásért Felelős Minisztérium és Európai Fejlesztési Alap társfinanszírozása) vezetője az Apáthy István Egyesület keretében.
- 1995: a „Sebes-Körös folyókatató expedíció” résztvevője, szervező Pro Európa Liga (Marosvásárhely) és Tisza Klub (Szolnok), programvezető: dr. Sárkány-Kiss Endre;
- 1996: „Szamos folyókatató expedíció” résztvevője, szervező Pro Európa Liga (Marosvásárhely) és Tisza Klub (Szolnok), programvezető: dr. Sárkány-Kiss Endre;
- 1996–1998: a kolozsvári Öko Stúdió Társaság (Erdélyi Múzeum Egyesület Természettudományi és Matematikai Szakosztályának ifjúsági tagozata) „Szénafüvek” kutatási programjának vezetője;
- 1998–2000: az Öko Stúdió Társaság (Erdélyi Múzeum Egyesület Természettudományi és Matematikai Szakosztályának ifjúsági tagozata) „Lápvilág” kutatási programjának a vezetője;
- 1999–2000: a szegedi JATE Ökológiai Tanszék által szervezett „Alföldi élőhelyhálózatok” kutatási program résztvevője, programvezető: Dr. Gallé László;
- 2003: „A számítógépes adatnyilvántartás és feldolgozás jelentősége a élőhelyminősítési tevékenységben két reprezentatív állatcsoport példáján” faunisztikai adatbázisfejlesztő kutatási program résztvevője, támogató Sapientia Alapítvány Kutatási Programok Intézet, programvezető dr. Ujvárosi Lujza (BBTE, Állattani Tanszék);
- 2004–2006: a „Molekuláris taxonómiai és populációökológiai vizsgálatok egyes védett lepke, hangya és hüllő fajoknál száraz élőhelyeken” kutatási program (C.N.C.S.I.S., 45/379) résztvevője, programvezető: dr. Rákosy László (BBTE, Taxonómiai és Ökológiai Tanszék).
- 2004–2006: a „Nemrég betelepült növény- és állatfajok Romániában – megelőzés és kontroll” kutatási program (C.N.C.S.I.S., 370) résztvevője, programvezető dr. Laura Momeu (BBTE, Taxonómiai és Ökológiai Tanszék).
- 2006–2008: a „Romániai Kárpátok: fajképződési centrum vagy barrier a posztglaciális speciációs és izolációs folyamatokban egyes rovarcsoportok esetében, morfológiai és molekuláris bizonyítékok” kutatási program (C.N.C.S.I.S., 31/1342) résztvevője, programvezető dr. Ujvárosi Lujza (BBTE, Taxonómiai és Ökológiai Tanszék).
- 2007–2008: a „Taxonómiai, ökológiai és genetikai vizsgálatok védett rovarfajok esetében európai szinten kiemelt jelentőségű élőhelyeken” kutatási program (C.N.C.S.I.S. 26/1445) résztvevője, programvezető dr. Rákosy László egyetemi tanár (BBTE, Taxonómiai és Ökológiai Tanszék).
- 2007–2009: az „Izolációs és fajképződési mechanizmusok egyes kárpát-medencei fajoknál. Morfológiai, ökológiai és genetikai differenciálódási folyamatok” kutatási program (ID-552 IDEI PNII) résztvevője, programvezető dr. Rákosy László egyetemi tanár (BBTE, Taxonómiai és Ökológiai Tanszék).
- 2013–2015: a „Reliktumok, mint komplex evolúciós folyamatok tanúi a kárpáti havasi életközösségek alakulásában; múltbeli és jövőbeni folyamatok” kutatási program (PN-II-ID-PCE-2012-4-0595) résztvevője, programvezető dr. Keresztes Lujza egyetemi docens (BBTE, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet).
- 2020–2022: Az *Evolution in action: unraveling the intricate mechanisms that separate two protected ecotypes in a socially parasitic butterfly species in unique syntopic conditions* kutatási program (PN-III-P1-1.1-PD-2019-1003) résztvevője, mint posztdok mentor, programvezető posztdok: dr. Natalia Timuş
- 2001: a Kolónián belüli és kolóniák közötti genetikai plaszticitás közönséges hangyafajoknál: az élőhelytípus és a földrajzi elterjedés hatása kutatási program (A.N.S.T.I., B27/6203) vezetője (BBTE, Állattani Tanszék);
- 2010–2012: „A *Formica sanguinea* rabszolgotartó hangyafaj stratégiájának plaszticitása és a rabszolgák szerepe a táplálékkeresésben” nemzetközi akadémiai kutatási program romániai koordinátora, a Román Akadémia és a Lengyel Tudományos Akadémia közötti együttműködés keretében.
- 2013–2015: „Az invazív *Lasius neglectus* hangyafaj monitorizálása Romániában és Lengyelországban” nemzetközi akadémiai kutatási program romániai koordinátora, a Román Akadémia és a Lengyel Tudományos Akadémia közötti együttműködés keretében.
- 2015–2016: a „Kultúra és természet Erdélyben: múlt és jövő” program (EEA támogatások – Román Művelődési Minisztérium) vezetője a Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézet keretében.
- 2015–2017: „A szociális kohézió próbatétele: egyéni és társas alkalmazkodások parazita gombákhoz hangyáknál (*Coeziune socială pusă la încercare: adaptări individuale și sociale ale furnicilor la ciuperca mirmecoparazite / Social cohesion at challenge: individual and social*

Kutatási projektek koordinálása

Intézményfejlesztési projektek
koordinálása

- adaptations to myrmecoparasitic fungi in ants*)" kutatási program (UEFISCDI PN-II-RU-TE-2014-4-1930) vezetője (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet).
- 2016–2018: „*A Myrmica hangyák és a Rickia wasmannii parazita gomba közötti kapcsolaton Lengyelországban és Romániában (Relationship between Myrmica ants and their parasitic fungus Rickia wasmannii in Poland and Romania)*” nemzetközi akadémiai kutatási program romániai koordinátora, a Román Akadémia és a Lengyel Tudományos Akadémia közötti együttműködés keretében.
 - 2019–2022: *A Myrmica hangyák és a Maculinea teleius szociálpazsitájuk közötti koevolúció (Coevolution between Myrmica ants and its social parasite Maculinea teleius butterfly)* nemzetközi akadémiai kutatási program romániai koordinátora, a Román Akadémia és a Lengyel Tudományos Akadémia közötti együttműködés keretében.
 - 2023–2025: *A Maculinea lepkefajok populációökológiája és a Myrmica gazdahangyafajákhoz való alkalmazkodásaik (Population ecology of Maculinea butterflies and their adaptations to Myrmica hosts ant)* nemzetközi akadémiai kutatási program romániai koordinátora, a Román Akadémia és a Lengyel Tudományos Akadémia közötti együttműködés keretében
 - *Az Acces – participare – echitate – incluziune în învățământul superior – EchiUBB – FDI CNFIS 2017 projekt vezetője*
 - *A Dezvoltarea grădinii botanice clujene-educație prin cercetare – FDI CNFIS 2017 projekt vezetője*
 - *A Student Learning Hub (StudHub UBB) – SGU – ROSE, Világbank – 2017–2020 projekt vezetője*
 - *A Dezvoltarea Grădinii Botanice „Alexandru Borza” din Cluj-Napoca – centru de conservare a biodiversității, educație și cercetare – FDI CNFIS 2018 projekt vezetője*
 - *A Optimizarea accesului și integrării tinerilor în mediul academic și pe piața muncii – SuccesUBB – FDI CNFIS 2018 projekt vezetője*
 - *A Facilitarea incluziunii tinerilor în mediul academic și pe piața muncii – InclusUBB – FDI CNFIS 2019 projekt vezetője*
 - *Az Îmbunătățirea facilităților pentru studenți oferite prin Student Learning Hub – ROSE, Világbank 2019–2024 projekt vezetője*
 - *A Szakmai gyakorlat a fenntartható fejlődés jegyében (Practică pentru o dezvoltare durabilă) – POCU/626/6/13/130631, 2019–2022 projekt vezetője*
 - *A Facilitarea integrării tinerilor din mediul academic prin politici de incluziune, pe piața muncii – InclusUBB2 – FDI CNFIS 2020 projekt vezetője*
 - *A Facilitarea integrării tinerilor din mediul academic prin politici de incluziune, pe piața muncii – AccesUBB – FDI CNFIS 2021 projekt vezetője*
 - *A Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România, POCU/982/6/20/152864, 2021-2023 projekt intézményi koordinátora (projektvezető: Tanügyminisztérium)*
 - *A Consolidarea capacității Universității Babeş-Bolyai în vederea gestionării adecvate a crizei sanitare generată de virusul SARS-COV-2 – StaySafeUBB, POIM 1609/12.07.2022 projekt vezetője*
 - *A Sprijinirea accesului generației born-digital la învățământul superior prin măsuri adecvate de incluziune – Born2UBB – CNFIS-FDI-2022-0568, 2022 projekt vezetője*
 - *A Creșterea capacității de incluziune prin măsuri adecvate de sprijin academic - Open2UBB – CNFIS-FDI-2023-F-0394, 2023 projekt vezetője*
 - *Az EUTOPIA MORE – European Universities Transforming to an Open Inclusive Academy – Making Organisational and Real Evolution, ERASMUS-EDU-2022-EUR-UNIV, 2022–2026, Erasmus+ projekt intézményi koordinátora*
 - 2023– ...: az Országos Felsőoktatás-finanszírozó Tanácsadó Testület (Bukarest, Tanügyminisztérium) tagja
 - 2022– ...: a Román Felsőoktatási Minőségbiztosítási Ügynökség Tanácsadó Testületének a tagja
 - 2021– ...: az EUTOPIA európai egyetemi szövetség alelnöke, 2023-tól az alelnökök koordinátora
 - 2020– ...: a The Guild európai egyetemi konzorcium alelnöke
 - 2020– ...: a STAR-UBB Intézet koordinátora az egyetemi vezetőség szintjén
 - 2020– ...: a BBTE EOn XR Központjának a koordinátora az egyetemi vezetőség szintjén
 - 2020– ...: a BBTE Goes Green program koordinátora az egyetemi vezetőség szintjén

 Tagságok felsőoktatási és kutatási
testületekben

Ösztöndíjak és kitüntetések

- 2020–: a BBTE Kreatív Iparágak Központjának koordinátora az egyetemi vezetőség szintjén
- 2016–2020: az egyetemi Minőségbiztosítási Bizottság elnöke
- 2016–: a BBTE 3B Intézet (Rendszerbiológia, Biodiverzitás és Természetes erőforrások Kutatóközpont) Tudományos Tanácsának tagja a Biológia és Geológia Kar keretében
- 2017–: membru în Consiliul Științific al Institutului de A BBTE Alkalmazott Természettudományos Kutatás-Fejlesztési és Innovációs Intézet Tudományos Tanácsának a tagja
- 2016–2017: a Kutatás-Fejlesztési és Innovációs Tanácsadó Testület tagja, Biológia és Ökológia doménium, Bukarest

ONBSS (Tanügyminisztérium, Bukarest, Románia) ösztöndíja:

- 2002 június–augusztus: Helsinki Tudományegyetem, Finnország

Synthesis EU FP7 ösztöndíjak:

- 2006 január: Magyar Természettudományi Múzeum Állattára, Budapest
- 2006 október: Naturhistorisches Museum, Bécs, Ausztria
- 2006 november: A Lengyel Tudományos Akadémia Állattani Múzeuma és Intézete, Varsó, Lengyelország
- 2007 december: A Lengyel Tudományos Akadémia Állattani Múzeuma és Intézete, Varsó, Lengyelország

DAAD ösztöndíj

- 2014 szeptember–október: Regensburgi Tudományegyetem

Magyar Tudományos Akadémia:

- 2014–2017: MTA Bolyai János ösztöndíj

Kitüntetések:

- 2009: Erdélyi Múzeum-Egyesület Gróf Mikó Imre emlékérem
- 2012: BBTE Diákszervezete: az Év Oktatója a Biológia és Geológia Karon
- 2020: MTA: Arany János Érem
- 2006: Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, Magyarország;
- 2006: Természettudományi Múzeum, Bécs, Ausztria;
- 2006: A Lengyel Tudományos Akadémia Állattani Intézete és Múzeuma, Varsó, Lengyelország;
- 2007: A Lengyel Tudományos Akadémia Állattani Intézete és Múzeuma, Varsó, Lengyelország;
- 2010: Szegedi Tudományegyetem, Szeged Magyarország;
- 2012: ELTE, Budapest, Magyarország;
- 2012: A Lengyel Tudományos Akadémia Állattani Intézete és Múzeuma, Varsó, Lengyelország;
- 2013: Regensburgi Egyetem, Németország;
- 2014: Regensburgi Egyetem, Németország;
- 2015: Regensburgi Egyetem, Németország.
- 2017: Innsbrucki Egyetem, Ausztria
- 2021: Regensburgi Egyetem, Németország
- 1999, *5th Central European Workshop on Soil Zoology*, České Budějovice, Csehország;
- 2005, *1st Central European Workshop on Myrmecology*, České Budějovice, Csehország;
- 2007, *2nd Central European Workshop on Myrmecology*, Szeged, Magyarország;
- 2009, *1st Central European Meeting of the International Union for the Study of Social Insects – IUSSI*, Fraueninsel, Németország;
- 2011, *4th Central European Workshop on Myrmecology*, Kolozsvár, Románia;
- 2011, *2nd Central European Meeting of the IUSSI*, Pápenburg, Németország;
- 2013, *3rd Central European Meeting of the IUSSI*, Kolozsvár, Románia;
- 2013, *4th Central European Workshop on Myrmecology*, Innsbruck, Ausztria;
- 2014, *The Art of Knowledge Exchange*, Bergen, Norvégia.
- 2015, *5th Central European Workshop on Myrmecology*, Debrecen, Magyarország;
- 2015, *4th Central European Meeting of the IUSSI*, Lichtenfels, Németország;
- 2016, *European Congress of the IUSSI*, Helsinki, Finnország;
- 2017, *6th Central European Workshop on Myrmecology*, Krakko, Lengyelország. –

Meghívott előadó neves intézményeknél

Előadó nemzetközi tudományos konferenciákon

Tagság szakmai testületekben

plenáris meghívott

- 2019, *7th Central European Workshop on Myrmecology*, Regensburg, Németország.
- 2019, *6th Central European Meeting of the IUSSI*, Klosterneuburg, Ausztria.
- Apáthy István Egyesület (Kolozsvár), elnök (2014–2019)
- Az MTA köztestületének tagja, az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottság (Kolozsvár) tudományos titkár (2014–2016)
- Erdélyi Múzeum-Egyesület (Kolozsvár) – 2002–2006 között a Természettudományi Szakosztály elnöke, választmányi tag
- Magyar Rovartani Társaság (Budapest)
- Nemzetközi Társasrovar Egyesület, Közép-Európai tagozata (*International Union for the Study of Social Insects, Central Europea Section*), 2009–2023 vezetőségi tag, 2017–2023 elnök
- Román Lepkészegyesület (Kolozsvár)
- 1998–2001: a *Collegium Biologicum* tudományos folyóirat felelős szerkesztője, kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület – Öko Stúdium Társaság (Kolozsvár)
- 2006– ...: az *Acta Scientiarum Transylvanica – Múzeumi Füzetek* folyóirat szerkesztője, kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület (Kolozsvár)
- 2007: vendégszerkesztő a *Myrmecological News* nemzetközi folyóiratnál, kiadja az Osztrák Rovartani Társaság.
- 2007–2015: az *Entomologica Romanica* folyóirat szerkesztője, kiadja a Román Lepkészegyesület
- 2017– ...: a *Frontiers in Zoology* folyóirat társult szerkesztője
- 2018– ...: a *Trakya University Journal of Natural Sciences* társult szerkesztője
- 2023–2024: az *Insectes Sociaux* folyóirat különszámának meghívott szerkesztője

Tagság folyóiratok szerkesztőségében

MARKO BALINT
2023.12.03 10:11dr. Markó Bálint
egyetemi tanár

2023. november 30.

dr. Markó Bálint
egyetemi tanár

Fontosabb publikációk jegyzéke

- válogatott lista -

- összes tudományos közlemény: **78**
- saját könyvek: **3**
- szerkesztett könyvek: **2**
- népszerűsítő írások/kiadványok: **17**
- kumulatív impakt faktor (WoS): **64,733**
- Hirsch-index: **15 WoS, 16 Scopus, 22 Google Scholar**
- idézetek: **537 Thomson ISI, 575 Scopus, 1283 Google Scholar**

I. Könyvek

Markó, B. (2014): *Nem-territoriális hangyafajok (Hymenoptera: Formicidae) táplálkozási stratégiájának plasztikus jellege*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó / Presa Universitară Clujeană, ISBN 978-973-595-635-6, Kolozsvár, p. 164.

Markó, B., Ujvárosi, L., László, Z. (2010): *Gerinctelen állatismeret I. Az állati jellegű egysejtűektől a gyűrűsférgekig. Gyakorlati könyv egyetemi és középiskolai használatra*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó / Presa Universitară Clujeană, Apáthy könyvek, ISBN 978-973-595-128-3, 978-973-595-129-0, Kolozsvár, p. 240.

Ujvárosi, L., **Markó, B.** (2007): *Gerinctelen állattan I. Az állati jellegű egysejtűektől a gyűrűsférgekig. Rendszertani és morfológiai alapok*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó / Presa Universitară Clujeană, Apáthy könyvek, ISBN 978-973-610-596-8, 978-973-610-585-2, Kolozsvár, p. 319.

II. Szerkesztett könyvek

1. **Markó, B., Sárkány-Kiss, E.** (szerk.) (2011): *A Gyergyói-medence: egy mozaikos táj természeti értékei*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó / Presa Universitară Clujeană, Apáthy könyvek, ISBN 978-973-595-268-6, Kolozsvár, p. 250.

2. Ujvárosi, L., **Markó, B.** (szerk.) (2009): *The Carpathians as speciation centres and barriers: from case studies to general patterns*. Cluj University Press, Apáthy könyvek, ISBN 978-973-595-269-3, Kolozsvár, p. 168.

III. Tudományos cikkek

1. Orbán-Bakk K., Witek M., Dubiec A., Heinze J., **Markó B.**, Csata E. (2024): Infection with a non-lethal fungal parasite is associated with increased immune investment in the ant *Myrmica scabrinodis*. *Journal of Invertebrate Pathology (elfogadva)*. IF: 3.4 (2022).

2. Csata E., Casacci L.P., Ruther J., Bernadou A., Heinze J., **Markó B.** (2023): Non-lethal fungal infection could reduce aggression towards strangers in ants. *Communications Biology* 6 (1), 183, <https://doi.org/10.1038/s42003-023-04541-7>, IF: 5.9 (2022).
3. Orbán-Bakk K., Marczin M.J., Gál L., Heinze J., Csata E., **Markó B.** (2022): Under pressure: the effect of long-term fungal infection on the encapsulation response in ants. *Insectes Sociaux*, <https://doi.org/10.1007/s00040-022-00879-z>, pp 1–7, IF: 1.3.
4. Csathó A.I., Gallé L., Lőrinczi G., Tartally A., Báthori F., Kovács É., Maák I., **Markó B.**, Módra G., Nagy C., Somogyi A.Á., Csósz S. (2021): A hazánkban előforduló és az ismertebb külföldi hangyafajok magyar nevei. *Állattani Közlemények* 106(1–2), DOI: 10.20331/AllKoz.2021.106.1-2.4
5. Csata E., Billen J., Barbu-Tudoran L., **Markó B.** (2021): Inside Pandora's box: development of the lethal myrmecopathogenic fungus *Pandora formicae* within its ant host. *Fungal Ecology* 50: 101022, <https://doi.org/10.1016/j.funeco.2020.101022>. IF: 4.204
6. Fiera C., Ulrich W., Popescu D., Bunea C-I., Manu M., Nae I., Stan M., **Markó B.**, Urák I., Giurginca A., Penke N., Winter S., Kratschmer S., Buchholz J., Querner P., Zaller J. (2020): Effects of vineyard inter-row management on the diversity and abundance of plants and surface-dwelling invertebrates in Central Romania. *Journal of Insect Conservation* 24: 175–185, <https://doi.org/10.1007/s10841-019-00215-0>. IF: 2.262.
7. Csata, E., Billen, J., Bernadou, A., Heinze, J., **Markó, B.** (2018): Infection-related variation in cuticle thickness in the ant *Myrmica scabrinodis* (Hymenoptera: Formicidae). *Insectes Sociaux* 65(3): 503–506, <https://doi.org/10.1007/s00040-018-0628-5> IF: 1.49
8. Steiner, F.M., Csósz, S., **Markó, B.**, Gamisch, A., Rinnhofer, L., Folterbauer, C., Hammerle, S., Stauffer, C., Arthofer, W., Schlick-Steiner, B.C. (2018): Turning one into five: integrative taxonomy uncovers complex evolution of cryptic species in the harvester ant *Messor "structor"*. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 127: 387–404. IF: 3.992
9. Ślipiński, P., **Markó, B.**, Włodarczyk, T., Czechowski, W. (2018): The foraging strategy of *Formica sanguinea* (Hymenoptera: Formicidae), a facultative slave-maker. *Myrmecological News* 26: 55–64. IF: 2.619
10. Csata, E., Timuş, N., Witek, M., Casacci, L.P., Lucas, C., Bagnères, A.-G., Sztencel-Jabłonka, A. Barbero, F., Bonelli, S., Rákósy, L., **Markó, B.** (2017): Lock-picks: fungal infection facilitates the intrusion of strangers into ant colonies. *Scientific Reports* 7: 46323, DOI: 10.1038/srep46323. IF: 4.122
11. Tăuşan, I., Dauber, J., Trică, M.R., **Markó, B.** (2017): Succession in ant communities (Hymenoptera: Formicidae) in deciduous forest clear-cuts – an Eastern European case study. *European Journal of Entomology* 114: 92–100. IF: 1.017
12. Csata, E., Bernadou, A., Rákósy-Tican, E., Heinze, J., **Markó, B.** (2017): The effects of fungal infection and physiological condition on the locomotory behavior of the ant *Myrmica scabrinodis*. *Journal of Insect Physiology* 98: 167–172. IF: 2.733
13. **Markó, B.**, Szabó, Á. T., Kovács, Zs., Molnár-Kovács, Zs., Szalma, A.-M., Makkai, J. A. (2016): Kultúra, természet, örökség: a kulturális és a természeti örökség kapcsolatának multidiszciplináris vizsgálata Dél-Nyugat-Szilágyságban. In: Jakab, A. Zs., Vajda, A. (szerk.): *Érték és közösség*. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, pp. 101–129.
14. Német, E., Ruprecht, E., Gallé, R., **Markó, B.** (2016): Abandonment of crop lands leads to different recovery patterns for ant and plant communities in Eastern Europe. *Community Ecology* 17(1): 79–87. <http://dx.doi.org/10.1556/168.2016.17.1.10> IF: 0.782
15. **Markó, B.**, Csata, E., Erős, K., Német, E., Czekes, Z., Rózsa, L. (2016): Distribution of the myrmecoparasitic fungus *Rickia wasmannii* (Ascomycota: Laboulbeniales) across colonies, individuals, and body parts of *Myrmica scabrinodis*. *Journal of Invertebrate Pathology* 136: 74–80. doi: 10.1016/j.jip.2016.03.008. IF: 2.379

16. Witek, M., Barbero, F., **Markó, B.** (2014): *Myrmica* ants host highly diverse parasitic communities: from social parasites to microbes. *Insectes Sociaux* 61: 307-323, doi: 10.1007/s00040-014-0362-6. IF: 1.022
17. Csata, E., Erős, K., **Markó, B.** (2014): Effects of the ectoparasitic fungus *Rickia wasmannii* on its ant host *Myrmica scabrinodis*: changes in host mortality and behavior. *Insectes Sociaux* 61: 247-252, doi: 10.1007/s00040-014-0349-3. IF: 1.022
18. Maák, I., **Markó, B.**, Erős, K., Babik, H., Ślipiński, P., Czechowski, W. (2014): Cues or meaningless objects? Differential responses of the ant *Formica cinerea* to corpses of competitors and enslavers. *Animal Behaviour* 91: 53-59. IF: 3.137
19. Czeker, Zs., **Markó, B.**, Nash, D. R., Ferencz, M., Lázár, B., Rákossy, L. (2014): Differences in oviposition strategies between two ecotypes of the endangered myrmecophilous butterfly *Maculinea alcon* (Lepidoptera: Lycaenidae) under unique syntopic conditions. *Insect Conservation and Diversity* 7: 122-131, doi: 10.1111/icad.12041. IF: 2.174
20. Csata, E., Czeker, Zs., Erős, K., Németh, E., Hughes, M., Csósz, S., **Markó, B.** (2013): Comprehensive survey of Romanian myrmecoparasitic fungi: new species, biology and distribution. *North-Western Journal of Zoology* 9(1): 23-29. IF: 0.706
21. **Markó, B.**, Czeker, Zs., Erős, K., Csata, E., Szász-Len, A.-M. (2012): The largest polydomous system of *Formica* ants (Hymenoptera: Formicidae) in Europe discovered thus far in Romania. *North-Western Journal of Zoology* 8(2): 287-291. IF: 0.706
22. Csata, E., **Markó, B.**, Erős, K., Gál, Cs., Szász-Len, A.-M., Czeker, Zs. (2012): Outstations as stable meeting points for workers from different nests in a polydomous nest system of *Formica exsecta* Nyl. (Hymenoptera: Formicidae). *Polish Journal of Ecology* 60(1): 177-186. IF: 0.503
23. **Markó, B.**, Czechowski, W. (2012): Space use, foraging success and competitive relationships in *Formica cinerea* (Hymenoptera, Formicidae) on sand dunes in Southern Finland. *Ethology Ecology & Evolution* 24: 149-164. IF: 1.121
24. Csósz, S., **Markó, B.**, Gallé, L. (2011): The myrmecofauna (Hymenoptera: Formicidae) of Hungary: an updated checklist. *North-Western Journal of Zoology* 7(1): 55-62. IF: 0.747
25. **Markó, B.**, Ionescu-Hirsch, A., Szász-Len, A. (2009): Genus *Camponotus* Mayr, 1861 (Hymenoptera: Formicidae) in Romania: distribution and identification key to the worker caste. *Entomologica romanica* 14: 29-41.
26. Czechowski, W., **Markó, B.**, Radchenko, A. (2008): Rubbish dumps reveal the diet of ant colonies: *Myrmica schencki* Em. and *Myrmica rubra* (L.) (Hymenoptera: Formicidae) as facultative pollen-eaters. *Polish Journal of Ecology* 56(4): 737-741. IF: 0.443
27. Schlick-Steiner, B. C., Steiner, F. M., Konrad, H., **Markó, B.**, Csósz, S., Heller, G., Ferencz, B., Sipos, B., Christian, E., Stauffer, C. (2006): More than one species of *Messor* harvester ants (Hymenoptera: Formicidae) in Central Europe. *European Journal of Entomology* 103: 469-476. IF: 0.782
28. **Markó, B.**, Sipos, B., Csósz, S., Kiss, K., Boros, I., Gallé, L. (2006): A comprehensive list of the ants of Romania (Hymenoptera: Formicidae). *Myrmecologische Nachrichten* 9: 65-76.
29. Csósz, S., **Markó, B.** (2004). Redescription of *Tetramorium hungaricum* Rösler, 1935, a related species of *T. caespitum* (Linnaeus, 1758) (Hymenoptera: Formicidae). *Myrmecologische Nachrichten* 6: 49-59.
30. **Markó, B.**, Czechowski, W. (2004). *Lasius psammophilus* Seifert and *Formica cinerea* Mayr (Hymenoptera: Formicidae) on sand dunes: conflicts and coexistence. *Annales Zoologici* 54(2): 365-378. IF: 0.404

31. **Markó, B., Kiss, K., Gallé L.** (2004). Mosaic structure of ant communities (Hymenoptera: Formicidae) in Eastern Carpathian marshes: regional versus local scales. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 50(2): 77-95. IF: 0.155
32. **Markó, B., Csósz, S.** (2002). Die europäischen Ameisenarten (Hymenoptera: Formicidae) des Hermannstädter (Sibiu, Rumänien) Naturkundemuseums I.: Unterfamilien Ponerinae, Myrmicinae und Dolichoderinae. *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici* 94: 109-121.
33. **Markó, B.** (1999). Ant community succession and diversity changes in spruce forest clearcuts in Eastern Carpathians, Rumania. In: Tajovsky, K., Pizl, V. (szerk.): *Soil Zoology in Central Europe – the 5th CEWSZ (Central European Workshop on Soil Zoology)*. České Budejovice, pp. 203-210.
34. **Markó, B.** (1997). Különböző típusú erdők hangyaközösségének összehasonlító vizsgálata. *Múzeumi Füzetek* 6: 183-189.
35. **Markó, B.** (1997). Contribution to the Knowledge of the Ant-Fauna (Hymenoptera: Formicoidea) of the Crişul-Repede River-Valley. In: Sárkány-Kiss, A., Hamar, J. (szerk.): *The Criş/Körös Rivers' Valleys*. Tiscia Monograph Series, Szeged (Magyarország), pp. 345-352.

IV. Tudományos ismeretterjesztő közlemények/kiadványok:

1. **Markó, B.** (2009): Apáthy István. – in: Kovács-Kiss, Gy. (szerk.): Hivatás és tudomány. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiemelkedő személyiségei. *Erdélyi Múzeum-Egyesület, Cluj-Napoca/Kolozsvár*, pp. 9-36.
2. **Markó, B.** (2010): A hatlábú vörös szanitéc. *Transindex. Think Outside the Box. Védett Fajok*. 2010.05.28. <http://think.transindex.ro/?p=2372>
3. **Markó, B.** (2010): Becsavarjam, kicsavarjam? Mitől döglük a kullancs? *Transindex. Think Outside the Box. Urban Legends*. 2010.06.30. <http://think.transindex.ro/?p=3040>
4. **Markó, B.** (2010): Lovagi torna a tölgyfák alatt. *Transindex. Think Outside the Box. Védett Fajok*. 2010.07.02. <http://think.transindex.ro/?p=3080>
5. **Markó, B.** (2010): Védendő férfiak? Az ájtatos manóról. *Transindex. Think Outside the Box. Védett Fajok*. 2010.09.10. <http://think.transindex.ro/?p=4363>
6. **Markó, B.** (2012): Hangyák a szagösvényen. Avagy a kémiai kommunikáció ábécéje. *Korunk* 23(4): 57-64.

dr. Markó Bálint

MARKO BALINT
2023.12.03 10:10

2023. november 29.
Kolozsvár

Curriculum vitae Europass

I. Informații personale

Nume și prenume	Markó Bálint
Adresă(e)	str. Constantin Brâncuși nr. 181/13, Cluj-Napoca, România
Telefon(oane)	- Mobil: 40 753411075
Fax(uri)	-
E-mail(uri)	marko.balint@ubbcluj.ro, balintm@gmail.com
Cetățenie	română
Naționalitate	maghiară
Data nașterii	17/10/1975
Sex	masculin

II. Experiența profesională

Perioada	2020-....
Funcția sau postul ocupat	- prorector responsabil cu calitate, competitivitate și învățământ netradițional, coordonatorul Centrului UBB E-on XR, coordonator al Institutul STAR-UBB, coordonatorul programului UBB Goes Green, responsabil academic pentru UBBMed la nivelul conducerii - profesor universitar la Departamentul de Biologie și Ecologie al Liniei Maghiare
Activități și responsabilități principale	educație și cercetare, administrație
Numele și adresa angajatorului	Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Cluj-Napoca
Tipul activității sau sectorul de activitate	educație superioară
Perioada	2019-2020
Funcția sau postul ocupat	- prorector responsabil cu extensii, asigurarea calității și relații cu universități cu predare în limba maghiară - senator universitar - profesor universitar la Departamentul de Biologie și Ecologie al Liniei Maghiare
Activități și responsabilități principale	educație și cercetare, administrație
Numele și adresa angajatorului	Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Cluj-Napoca
Tipul activității sau sectorul de activitate	educație superioară
Perioada	2016-2019
Funcția sau postul ocupat	- prorector responsabil cu extensii, asigurarea calității și relații cu universități cu predare în limba maghiară - senator universitar - conferențiar universitar la Departamentul de Biologie și Ecologie al Liniei Maghiare

Activități și responsabilități principale educație și cercetare, administrație
Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Cluj-Napoca
Tipul activității sau sectorul de activitate educație superioară

Perioada **2014-2016**

Funcția sau postul ocupat - director al Departamentului de Biologie și Ecologie al Liniei Maghiare
- conferențiar universitar

Activități și responsabilități principale educație și cercetare, administrație
Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Cluj-Napoca
Tipul activității sau sectorul de activitate educație superioară

Perioada **2012-2014**

Funcția sau postul ocupat - director al Departamentului de Biologie și Ecologie al Liniei Maghiare
- lector universitar

Activități și responsabilități principale educație și cercetare, administrație
Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Cluj-Napoca
Tipul activității sau sectorul de activitate educație superioară

Perioada **2005-2012**

Funcția sau postul ocupat lector universitar

Activități și responsabilități principale educație și cercetare
Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Cluj-Napoca
Tipul activității sau sectorul de activitate educație superioară

Perioada **2001-2005**

Funcția sau postul ocupat asistent universitar

Activități și responsabilități principale educație și cercetare
Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Cluj-Napoca
Tipul activității sau sectorul de activitate educație superioară

Perioada **1998-2001**

Funcția sau postul ocupat preparator universitar

Activități și responsabilități principale educație și cercetare
Numele și adresa angajatorului Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Cluj-Napoca
Tipul activității sau sectorul de activitate educație superioară

III. Educație și formare

Perioada **2019-**

Calificarea / diploma obținută Membru al Școlii Doctorale de Biologie Integrativă

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Școala Doctorală de Biologie Integrativă

Nivelul în clasificarea națională sau internațională Habil

Calificarea / diploma obținută abilitat în Biologie (teza susținută în 2017)

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Biologie și Geologie, Școala Doctorală de Biologie Integrativă

Nivelul în clasificarea națională sau internațională Habil

Perioada **1998-2001**
 Calificarea / diploma obținută doctor în Biologie (teza susținută în 2005)
 Disciplinele principale studiate / Ecologie animală, Bazele biologice ale ocrotirii naturii, Mirmecologie generală, Metode
 competențe profesionale dobândite aplicate în ecologie
 Numele și tipul instituției de învățământ / Universitatea din Szeged, Departamentul de Ecologie, Programul de Ecologie și Protecția
 furnizorului de formare Naturii, Școala doctorală de Științele Mediului
 Nivelul în clasificarea națională sau Ph.D.
 internațională

Perioada **1994-1998**
 Calificarea / diploma obținută licențiat în Biologie
 Disciplinele principale studiate / Zoologia nevertebratelor, Zoologia vertebratelor, Botanică sistematică, Hidrobiologie, Ecologie
 competențe profesionale dobândite generală, Genetică, Biologie celulară, Fiziologie animală, Fiziologie vegetală, Microbiologie,
 Entomologie
 Numele și tipul instituției de învățământ / Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Facultatea de Biologie și Geologie
 furnizorului de formare
 Nivelul în clasificarea națională sau B.Sc.
 internațională

IV. Aptitudini și competențe personale

Limba(i) maternă(e) maghiară

Limba(i) străină(e) cunoscută(e) română, engleză, germană, franceză

Autoevaluare Nivel european (*)	Înțelegere		Vorbire		Scriere
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	Exprimare scrisă
Limba română	C2	C2	C2	C2	C2
Limba engleză	C2	C2	C2	C2	C2
Limba germană	B1	B1	A2	A2	A2
Limba franceză	A1	A2	A1	A1	A1

(*) Nivelul Cadrului European Comun de Referință Pentru Limbi Străine

Competențe și abilități sociale dinamic, experiență în prezentări orale la conferințe

Competențe și aptitudini organizatorice

- președinte** al Secției Central-Europene a Uniunii Internaționale pentru Studiul Insectelor Sociale (*International Union for the Study of Social Insects*) 2016–2023
- experiență în organizare de conferințe naționale și internaționale, de ex.:
 - **președinte al comitetului de organizare** al celui de al 4-lea Workshop Internațional Central-European de Mirmecologie (*4th Central-European Workshop of Myrmecology*), Cluj-Napoca, 15-23.09.2011.
 - **președinte al comitetului de organizare** al celui de al 3-lea Workshop Internațional al Secției Central-Europene al Uniunii Internaționale pentru Studiul Insectelor Sociale (*3rd Central European Section Meeting of the IUSSI*), Cluj-Napoca, 14-18.03.2013.
 - **președinte al comitetului de organizare** al celui de al 7-lea Workshop Internațional al Secției Central-Europene al Uniunii Internaționale pentru Studiul Insectelor Sociale (*7th Central European Section Meeting of the IUSSI*), Cluj-Napoca, 17-20.09.2023.
 - **membru și președinte al comitetului de organizare** a mai multor ediții a conferinței naționale *Zilele Biologice din Cluj*, ed. din 2018, 2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2006, 2005, 2004, 2003, 2002, 2001
 - **președintele** comitetului de organizare a *Conferinței Naționale Științifice Studentești Maghiare*, ed. a 35-a, *Secțiunea Biologie*, Cluj-Napoca, 03–06.05.2021
 - **președintele juriului** de *Etologie, Ecologie comportamentală și Biologie umană* în cadrul *Conferinței Naționale Științifice Studentești Maghiare*, ed. a 36-a, *Secțiunea Biologie*, Budapesta, Ungaria, 25.04.2023.

Competențe și aptitudini tehnice	experiență în utilizarea unor instrumente ca: stereomicroscop, microscop cu fluorescență, binocular, GPS, termo-umidometru digital, etuvă, pipetă, etc.
Competențe și aptitudini de utilizare a calculatorului	Microsoft Office, Open Office, SPSS, Statistica for Windows, R Environment, ImageJ

V. Participări în granturi de cercetare, în proiecte de monitoring ecologic și în granturi de dezvoltare instituțională

1. Experiență de monitoring ecologic și evaluarea riscului

1997 – până în prezent: activități științifice de cartarea insectelor, faunistică și taxonomie, în special în ceea ce privește fauna de furnici a României și Ungariei (vezi lista publicațiilor)

2001 – până în prezent: activități științifice de evaluare a amenințărilor actuale și potențiale pentru speciile de interes comunitar, în special în cazul furnicilor (vezi lista publicațiilor)

2012-2013 – expert biolog în proiectul POS Mediu „Pentru Natură și Comunități Locale - Bazele unui management integrat Natura 2000 în zona Hârtibaciu - Târnava Mare –Olt” derulat de Fundația Adept, proiect co-finanțat prin Fondul European de Dezvoltare.

2013-2014 – expert biolog în proiectul POS Mediu „Elaborarea planului de management integrat pentru situl de importanță comunitară ROSCI0295 - Dealurile Clujului Est” derulat de Societatea Lepidopterologică Română, proiect co-finanțat prin Fondul European de Dezvoltare.

2013: manager proiect al proiectului POS Mediu *Elaborarea planurilor de management integrat pentru siturile de importanță comunitară ROSCI0074 – Făgetul Clujului – Valea Morii, ROSCI0356 – Poienile de la Șard și ROSCI0394 – Someșul Mic* derulat de Asociația „Apáthy István Egyesület”, anul 2013-2015, proiect co-finanțat prin Fondul European de Dezvoltare.

2. Participare în granturi de cercetare ca director/coordonator:

director al programului de cercetare *Plasticitatea genetică intra- și intercolonială la specii de furnici comune: efectul habitatului și a răspândirii geografice* anul 2001, cod B27/6203, finanțator A.N.S.T.I., Universitatea Babeș-Bolyai.

coordonator din partea română a programului de cercetare *Plasticity of Formica sanguinea's strategy and role of slaves in foraging*, program derulat de către Academia Română în colaborare cu Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia al Academiei de Științe din Polonia, anul 2010-2012, finanțator Academia Română și Academia de Științe din Polonia, coordonator partener polonez: prof. dr. Wojciech Czechowski.

coordonator din partea română a programului de cercetare *Monitoring of the invasive ant species Lasius neglectus in Romania and Poland*, program derulat de către Academia Română în colaborare cu Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia al Academiei de Științe din Polonia, anul 2013-2015, finanțator Academia Română și Academia de Științe din Polonia, coordonator partener polonez: prof. dr. Wojciech Czechowski.

coordonator din partea română a programului de cercetare *Relationship between Myrmica ants and their parasitic fungus Rickia wasmannii in Poland and Romania*, program derulat de către Academia Română în colaborare cu Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia al Academiei de Științe din Polonia, anul 2016-2018, finanțator Academia Română și Academia de Științe din Polonia, coordonator partener polonez: dr. Magdalena Witek.

manager proiect al proiectului *Cultură și natură în Transilvania: trecut și viitor*, cod proiect PA16/RO12-SGS-10 în cadrul programului PA16/RO12, Grant SEE, proiect finanțat printr-un grant oferit de Islanda, Liechtenstein și Norvegia, derulat de Federația Universitară Maghiară din Cluj-Napoca, 2015-2016

director proiect al proiectului *Coeziune socială pusă la încercare: adaptări individuale și sociale ale furnicilor la ciuperci mirmecoparazite*, cod proiect PN-II-RU-TE-2014-4-1930, UEFISCDI, 2015-2017, Univ. Babeș-Bolyai.

coordonator din partea română a programului de cercetare *Coevolution between Myrmica ants and its social parasite Maculinea teleius butterfly*, program derulat de către Academia Română în colaborare cu Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia al Academiei de Științe din Polonia, anul 2019-2022, finanțator Academia Română și Academia de Științe din Polonia, coordonator partener polonez: dr. Magdalena Witek.

coordonator din partea română a programului de cercetare *Population ecology of Maculinea butterflies and their adaptations to Myrmica hosts ant*, program derulat de către Academia Română în colaborare cu Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia al Academiei de Științe din Polonia, anul 2023-2025, finanțator Academia Română și Academia de Științe din Polonia, coordonator partener polonez: dr. Magdalena Witek.

3. Participare în granturi de cercetare ca membru al echipei de cercetare:

Membru al programului *Biodiversitatea ecosistemelor pe Valea Arieșului*, C.N.C.S.I.S., anul 2002-2004, director de grant: conf. dr. Crișan Alexandru, Univ. Babeș-Bolyai.

Membru al programului *Studii de taxonomie moleculară și ecologie populațională la unele specii prioritare protejate de fluturi, furnici și reptile din ecosisteme xerice*, tema nr. 45, cod 379 C.N.C.S.I.S., anul 2004-2006, director de grant: conf. dr. Rákossy László, Univ. Babeș-Bolyai.

Membru al programului *Plante și animale recent pătrunse în România - prevenire și control*, cod 370 C.N.C.S.I.S., anul 2004-2006, director de grant: conf. dr. Laura Momeu, Univ. Babeș-Bolyai.

Membru al programului *Metode complexe de evaluare ecologică și de biomonitoring pentru caracterizarea calitativă a bazinului râului Someș*, CEEEX Proiecte de Cercetare - Dezvoltare Complexe, PC-D06-PT25-293, anul 2005-2008, director de grant: dr. Lujza Ujvárosi, Univ. Babeș-Bolyai.

Membru al programului *Carpații românești: centru genetic sau barieră în procesul de izolare și speciație postglaciară a unor grupe de insecte, evidențe morfometrice și moleculare*, tema nr. 31, cod 1342 C.N.C.S.I.S., anul 2006-2008, director de grant: dr. Lujza Ujvárosi, Univ. Babeș-Bolyai.

Membru al programului *Studii taxonomice, ecologice și genetice la specii de insecte prioritare protejate din habitate de interes european*, cod 26/1445 C.N.C.S.I.S., anul 2007-2008, director de grant: prof. dr. Rákossy László, Univ. Babeș-Bolyai.

Membru al programului *Izolarea și speciația la unele grupe de insecte din bazinul carpatic. Diferențieri morfologice, ecologice și genetice*, cod ID-552 IDEI PNII, anul 2007-2009, director de grant: prof. dr. Rákossy László, Univ. Babeș-Bolyai.

Membru al programului *Relicte, martori ai unor procese evolutive complexe ale ecosistemelor montane din Carpați; procese istorice și tendințe viitoare*, cod PN-II-ID-PCE-2012-4-0595, anul 2013-2015, director de grant: conf. dr. Keresztes Lujza, Univ. Babeș-Bolyai, finanțator Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) - Ministerul Educației Naționale

Membru al programului *Evoluție în acțiune: deslușirea mecanismelor complexe care separă două ecotipuri sintopice a unei specii mirmecofile de lepidoptere protejate / Evolution in action: unraveling the intricate mechanisms that separate two protected ecotypes in a socially parasitic butterfly species in unique syntopic conditions*, cod PN-III-P1-1.1-PD-2019-1003, anul 2020-2022, rol: mentor postdoc, director de proiect (postdoc): dr. Natalia Timuș

4. Participare în granturi de dezvoltare instituțională ca manager de proiect:

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Acces – participare – echitate – incluziune în învățământul superior – *EchitUBB* – FDI CNFIS 2017

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Dezvoltarea grădinii botanice clujene-educație

prin cercetare – FDI CNFIS 2017

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Student Learning Hub (StudHub UBB) – SGU – ROSE Schema de Granturi pentru Universități – competitive, Banca Mondială – 2017–2020

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Dezvoltarea Grădinii Botanice „Alexandru Borza” din Cluj-Napoca – centru de conservare a biodiversității, educație și cercetare – FDI CNFIS 2018

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Optimizarea accesului și integrării tinerilor în mediul academic și pe piața muncii – *SuccesUBB* – FDI CNFIS 2018

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Facilitarea incluziunii tinerilor în mediul academic și pe piața muncii – *InclusUBB* – FDI CNFIS 2019

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Îmbunătățirea facilităților pentru studenți oferite prin Student Learning Hub – ROSE Schema de Granturi pentru Universități – competitive, Banca Mondială – 2019–2024

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Practică pentru o dezvoltare durabilă – POCU/626/6/13/130631, Ministerul Fondurilor Europene, 2019–2022

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Facilitarea integrării tinerilor din mediul academic prin politici de incluziune, pe piața muncii – *InclusUBB2* – FDI CNFIS 2020

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Facilitarea integrării tinerilor din mediul academic prin politici de incluziune, pe piața muncii – *AccesUBB* – FDI CNFIS 2021

coordonator partener al proiectului: Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România, POCU/982/6/20/152864, 2021-2023

Director al grantului de dezvoltare instituțională: Sprijinirea accesului generației born-digital la învățământul superior prin măsuri adecvate de incluziune – *Born2UBB* – CNFIS-FDI-2022-0568, 2022

Director al grantului de dezvoltare instituțională: *Consolidarea capacității Universității Babeș-Bolyai în vederea gestionării adecvate a crizei sanitare generată de virusul SARS-COV-2 – StaySafeUBB*, POIM 1609/12.07.2022, 2022

Director al grantului de dezvoltare instituțională: *Creșterea capacității de incluziune prin măsuri adecvate de sprijin academic - Open2UBB* – CNFIS-FDI-2023-F-0394, 2023

Coordonator partener UBB al proiectului Erasmus+ *EUTOPIA MORE – European Universities Transforming to an Open Inclusive Academy – Making Organisational and Real Evolution*, ERASMUS-EDU-2022-EUR-UNIV, 2022–2026

VI. Membru în comisii și foruri instituționale

- 2023-: membru în Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior
- 2022-: membru în Comisia Consultativă a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
- 2021-: vicepreședinte al alianței universitare europene EUTOPIA, din 2023 președintele board-ului vicepreședinților
- 2020- : vicepreședinte al consorțiului universitar The Guild
- 2020-: prorector coordonator al Institutului STAR-UBB
- 2020-: coordonator al Centrului EOn XR al UBB
- 2020-: coordonator al Centrului de Industrii Creative al UBB
- 2016-2020: președinte al Comisie de Evaluare și Asigurare a Calității al UBB
- 2016-....: membru în Consiliul Științific al Centrului 3B: Biologie Sistemica, Biodiversitate și Bioresurse al Facultății de Biologie și Geologie al UBB
- 2017-....: membru în Consiliul Științific al Institutului de Cercetare-Dezvoltare-Inovare în Științe Naturale Aplicate al UBB
- 2016-2017: membru al Colegiului Consultativ pentru Cercetare-Dezvoltare și Inovare, domeniul Biologie și Ecologie (București)

VII. Burse de cercetare, premii și distincții

de ONBSS (CNBSS), Ministerul Educației Naționale, București:
- iunie-august 2002: Universitatea din Helsinki, Finlanda

- în cadrul programului Synthesys EU FP7:
- ianuarie 2006: Muzeul de Istorie Naturală din Budapesta, Ungaria
 - octombrie 2006: Muzeul de Istorie Naturală din Viena, Austria
 - noiembrie 2006: Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia, Polonia
 - decembrie 2007: Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia, Polonia

acordate de către DAAD (Germania):

- septembrie-octombrie 2014: Universitatea din Regensburg, Germania

de către Academia de Științe din Ungaria:

- 2014-2017: bursa de cercetare „Bolyai János”

de către Societatea Muzeului Ardelean din Cluj-Napoca:

- 2009: Medalia „Gróf Mikó Imre”

din partea studenților Consiliului Studentesc al UBB:

- 2012: distincția „Cadru didactic al anului la Facultatea de Biologie și Geologie”

de către Academia de Științe din Ungaria:

- 2020: Medalia „Arany János”

VIII. Conferințe invitate la instituții prestigioase

- 2006 – Muzeul de Istorie Naturală din Budapesta, Ungaria;
- 2006 – Muzeul de Istorie Naturală din Viena, Austria;
- 2006 – Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia, Polonia;
- 2007 – Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia, Polonia;
- 2010 – Universitatea din Szeged, Ungaria;
- 2012 – Universitatea Eötvös Loránd din Budapesta, Ungaria;
- 2012 – Muzeul și Institutul de Zoologie din Varșovia, Polonia;
- 2013 – Universitatea din Regensburg, Germania;
- 2014 – Universitatea din Regensburg, Germania;
- 2015 – Universitatea din Regensburg, Germania.
- 2017 – Universitatea din Innsbruck, Austria
- 2021 – Universitatea din Regensburg, Germania

IX. Prelegeri ținute în limba engleză la conferințe internaționale prestigioase

- 1999, *5th Central European Workshop on Soil Zoology*, České Budějovice, Cehia;
- 2005, *1st Central European Workshop on Myrmecology*, České Budějovice, Cehia;
- 2007, *2nd Central European Workshop on Myrmecology*, Szeged, Ungaria;
- 2009, *1st Central European Meeting of the International Union for the Study of Social Insects – IUSSI*, Fraueninsel, Germania;
- 2011, *4th Central European Workshop on Myrmecology*, Cluj-Napoca, Romania;
- 2011, *2nd Central European Meeting of the IUSSI*, Papenburg, Germany;
- 2013, *3rd Central European Meeting of the IUSSI*, Cluj-Napoca, Romania;
- 2013, *4th Central European Workshop on Myrmecology*, Innsbruck, Austria;
- 2014, *The Art of Knowledge Exchange*, Bergen, Norvegia.
- 2015, *5th Central European Workshop on Myrmecology*, Debrecen, Ungaria;
- 2015, *4th Central European Meeting of the IUSSI*, Lichtenfels, Germania;
- 2016, *European Congress of the IUSSI*, Helsinki, Finlanda;
- 2017, *6th Central European Workshop on Myrmecology*, Kraków, Polonia. – *prelegeră plenară*
- 2019, *7th Central European Workshop on Myrmecology*, Regensburg, Germania.
- 2019, *6th Central European Meeting of the IUSSI*, Klosterneuburg, Austria.

X. Membru în societăți academice

- Societatea Lepidopterologică Română
- Societatea Muzeului Ardelean, președintele (2002–2006) secției de științele naturii
- Asociația „Apáthy István Egyesület” – președinte (2014-2019), membru
- Uniunea Internațională pentru Studiul Insectelor Sociale, secția Central-Europeană (IUSSI) – președintele secției Central-Europene (fosta secție germană) (2017-2023), membru al Consiliului de Conducere (2009–2023).
- membru al corpului comun al Academiei de Științe din Ungaria – secretar științific (2014-2016) al Filialei de Cluj.

XI. Membru în comisia editorială a unor reviste științifice

- 1998–2001: editor al revistei științifice *Collegium Biologicum* editat de Sociatea Muzeului Ardelean (Cluj-Napoca)
- 2006– ...: editor al revistei științifice *Acta Scientiarum Transylvanica – Múzeum Füzetek* editat de Sociatea Muzeului Ardelean (Cluj-Napoca)
- 2007: editor invitat al revistei *Myrmecologica News* editat de Societatea Entomologică Italiană.
- 2007–2015: editor al revistei *Entomologica Romanica*, editat de Societatea Lepidopterologică Română
- 2017– ...: editor asociat al revistei *Frontiers in Zoology*
- 2018– ...: editor a revistei *Trakya University Journal of Natural Sciences*
- 2023–2024: editor invitat al numărului special al revistei *Insectes Sociaux*

XII. Permis(e) de conducere B

prof. dr. Markó Bálint

Data: 01.12.2023

MARKO BALINT
2023.12.03 10:12

dr. Markó Bálint
profesor universitar

Lista selectivă a publicațiilor științifice

- nr. total articole științifice: **78**
- nr. cărți scrise: **3**
- nr. cărți editate: **2**
- nr. publicații de popularizare a științei: **17**
- factori de impact cumulat (WoS): **64,733**
- indicele Hirsch: **15 WoS, 16 Scopus, 22 Google Scholar**
- nr. citări: **537 WoS, 575 Scopus, 1283 Google Scholar**

I. Cărți

- Markó, B.** (2014): *Nem-territoriális hangyafajok (Hymenoptera: Formicidae) táplálkozási stratégiájának plasztikus jellege*. Presa Universitară Clujeană, ISBN 978-973-595-635-6, Cluj-Napoca, p. 164.
- Markó, B., Ujvárosi, L., László, Z.** (2010): *Gerinctelen állatismeret I. Az állati jellegű egysejtűektől a gyűrűsférgekig. Gyakorlati könyv egyetemi és középiskolai használatra*. Presa Universitară Clujeană, seria Apáthy, ISBN 978-973-595-128-3, 978-973-595-129-0, Cluj-Napoca, p. 240.
- Ujvárosi, L., **Markó, B.** (2007): *Gerinctelen állattan I. Az állati jellegű egysejtűektől a gyűrűsférgekig. Rendszertani és morfológiai alapok*. Presa Universitară Clujeană, seria Apáthy, ISBN 978-973-610-596-8, 978-973-610-585-2, Cluj-Napoca, p. 319.

II. Cărți editate

1. **Markó, B., Sárkány-Kiss, E.** (ed.) (2011): *A Gyergyói-medence: egy mozaikos táj természeti értékei*. Presa Universitară Clujeană, seria Apáthy, ISBN 978-973-595-268-6, Cluj-Napoca, p. 250.
2. Ujvárosi, L., **Markó, B.** (ed.) (2009): *The Carpathians as speciation centres and barriers: from case studies to general patterns*. Cluj University Press, Apáthy series, ISBN 978-973-595-269-3, Cluj-Napoca, p. 168.

III. Articole științifice

1. Orbán-Bakk K., Witek M., Dubiec A., Heinze J., **Markó B.**, Csata E. (2024): Infection with a non-lethal fungal parasite is associated with increased immune investment in the ant *Myrmica scabrinodis*. *Journal of Invertebrate Pathology* (accepted). IF: 3.4 (2022).
2. Csata E., Casacci L.P., Ruther J., Bernadou A., Heinze J., **Markó B.** (2023): Non-lethal fungal infection could reduce aggression towards strangers in ants. *Communications Biology* 6 (1), 183, <https://doi.org/10.1038/s42003-023-04541-7>, IF: 5.9 (2022).

3. Orbán-Bakk K., Marczin M.J., Gál L., Heinze J., Csata E., **Markó B.** (2022): Under pressure: the effect of long-term fungal infection on the encapsulation response in ants. *Insectes Sociaux*, <https://doi.org/10.1007/s00040-022-00879-z>, pp 1–7, IF: 1.3.
4. Csathó A.I., Gallé L., Lőrinczi G., Tartally A., Báthori F., Kovács É., Maák I., **Markó B.**, Módra G., Nagy C., Somogyi A.Á., Csósz S. (2021): A hazánkban előforduló és az ismertebb külföldi hangyafajok magyar nevei. *Állattani Közlemények* 106(1–2), DOI: 10.20331/AllKoz.2021.106.1-2.4
5. Csata E., Billen J., Barbu-Tudoran L., **Markó B.** (2021): Inside Pandora's box: development of the lethal myrmecopathogenic fungus *Pandora formicae* within its ant host. *Fungal Ecology* 50: 101022, <https://doi.org/10.1016/j.funeco.2020.101022>. IF: 4.204
6. Fiera C., Ulrich W., Popescu D., Bunea C-I., Manu M., Nae I., Stan M., **Markó B.**, Urák I., Giurginca A., Penke N., Winter S., Kratschmer S., Buchholz J., Querner P., Zaller J. (2020): Effects of vineyard inter-row management on the diversity and abundance of plants and surface-dwelling invertebrates in Central Romania. *Journal of Insect Conservation* 24: 175–185, <https://doi.org/10.1007/s10841-019-00215-0>. IF: 2.262.
7. Csata, E., Billen, J., Bernadou, A., Heinze, J., **Markó, B.** (2018): Infection-related variation in cuticle thickness in the ant *Myrmica scabrinodis* (Hymenoptera: Formicidae). *Insectes Sociaux* 65(3): 503–506, <https://doi.org/10.1007/s00040-018-0628-5> IF: 1.49
8. Steiner, F.M., Csósz, S., **Markó, B.**, Gamisch, A., Rinnhofer, L., Folterbauer, C., Hammerle, S., Stauffer, C., Arthofer, W., Schlick-Steiner, B.C. (2018): Turning one into five: integrative taxonomy uncovers complex evolution of cryptic species in the harvester ant *Messor "structor"*. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 127: 387–404. IF: 3.992
9. Ślipiński, P., **Markó, B.**, Włodarczyk, T., Czechowski, W. (2018): The foraging strategy of *Formica sanguinea* (Hymenoptera: Formicidae), a facultative slave-maker. *Myrmecological News* 26: 55–64. IF: 2.619
10. Csata, E., Timuş, N., Witek, M., Casacci, L.P., Lucas, C., Bagnères, A.-G., Sztencel-Jabłonka, A. Barbero, F., Bonelli, S., Rákósy, L., **Markó, B.** (2017): Lock-picks: fungal infection facilitates the intrusion of strangers into ant colonies. *Scientific Reports* 7: 46323, DOI: 10.1038/srep46323. IF: 4.122
11. Tăuşan, I., Dauber, J., Trică, M.R., **Markó, B.** (2017): Succession in ant communities (Hymenoptera: Formicidae) in deciduous forest clear-cuts – an Eastern European case study. *European Journal of Entomology* 114: 92–100. IF: 1.017
12. Csata, E., Bernadou, A., Rákósy-Tican, E., Heinze, J., **Markó, B.** (2017): The effects of fungal infection and physiological condition on the locomotory behavior of the ant *Myrmica scabrinodis*. *Journal of Insect Physiology* 98: 167–172. IF: 2.733
13. **Markó, B.**, Szabó, Á. T., Kovács, Zs., Molnár-Kovács, Zs., Szalma, A.-M., Makkai, J. A. (2016): Kultúra, természet, örökség: a kulturális és a természeti örökség kapcsolatának multidiszciplináris vizsgálata Dél-Nyugat-Szilágyságban. In: Jakab, A. Zs., Vajda, A. (ed.): *Érték és közösség. Kriza János Néprajzi Társaság, Cluj-Napoca*, pp. 101–129.
14. Német, E., Ruprecht, E., Gallé, R., **Markó, B.** (2016): Abandonment of crop lands leads to different recovery patterns for ant and plant communities in Eastern Europe. *Community Ecology* 17(1): 79–87. <http://dx.doi.org/10.1556/168.2016.17.1.10> IF: 0.782
15. **Markó, B.**, Csata, E., Erős, K., Német, E., Czekes, Z., Rózsa, L. (2016): Distribution of the myrmecoparasitic fungus *Rickia wasmannii* (Ascomycota: Laboulbeniales) across colonies, individuals, and body parts of *Myrmica scabrinodis*. *Journal of Invertebrate Pathology* 136: 74–80. doi: 10.1016/j.jip.2016.03.008. IF: 2.379
16. Witek, M., Barbero, F., **Markó, B.** (2014): *Myrmica* ants host highly diverse parasitic communities: from social parasites to microbes. *Insectes Sociaux* 61: 307–323, doi: 10.1007/s00040-014-0362-6. IF: 1.022

17. Csata, E., Erős, K., **Markó, B.** (2014): Effects of the ectoparasitic fungus *Rickia wasmannii* on its ant host *Myrmica scabrinodis*: changes in host mortality and behavior. *Insectes Sociaux* 61: 247-252, doi: 10.1007/s00040-014-0349-3. IF: 1.022
18. Maák, I., **Markó, B.**, Erős, K., Babik, H., Ślipiński, P., Czechowski, W. (2014): Cues or meaningless objects? Differential responses of the ant *Formica cinerea* to corpses of competitors and enslavers. *Animal Behaviour* 91: 53-59. IF: 3.137
19. Czeker, Zs., **Markó, B.**, Nash, D. R., Ferencz, M., Lázár, B., Rákósy, L. (2014): Differences in oviposition strategies between two ecotypes of the endangered myrmecophilous butterfly *Maculinea alcon* (Lepidoptera: Lycaenidae) under unique syntopic conditions. *Insect Conservation and Diversity* 7: 122-131, doi: 10.1111/icad.12041. IF: 2.174
20. Csata, E., Czeker, Zs., Erős, K., Németh, E., Hughes, M., Csósz, S., **Markó, B.** (2013): Comprehensive survey of Romanian myrmecoparasitic fungi: new species, biology and distribution. *North-Western Journal of Zoology* 9(1): 23-29. IF: 0.706
21. **Markó, B.**, Czeker, Zs., Erős, K., Csata, E., Szász-Len, A.-M. (2012): The largest polydomous system of *Formica* ants (Hymenoptera: Formicidae) in Europe discovered thus far in Romania. *North-Western Journal of Zoology* 8(2): 287-291. IF: 0.706
22. Csata, E., **Markó, B.**, Erős, K., Gál, Cs., Szász-Len, A.-M., Czeker, Zs. (2012): Outstations as stable meeting points for workers from different nests in a polydomous nest system of *Formica exsecta* Nyl. (Hymenoptera: Formicidae). *Polish Journal of Ecology* 60(1): 177-186. IF: 0.503
23. **Markó, B.**, Czechowski, W. (2012): Space use, foraging success and competitive relationships in *Formica cinerea* (Hymenoptera, Formicidae) on sand dunes in Southern Finland. *Ethology Ecology & Evolution* 24: 149-164. IF: 1.121
24. Csósz, S., **Markó, B.**, Gallé, L. (2011): The myrmecofauna (Hymenoptera: Formicidae) of Hungary: an updated checklist. *North-Western Journal of Zoology* 7(1): 55-62. IF: 0.747
25. **Markó, B.**, Ionescu-Hirsch, A., Szász-Len, A. (2009): Genus *Camponotus* Mayr, 1861 (Hymenoptera: Formicidae) in Romania: distribution and identification key to the worker caste. *Entomologica romanica* 14: 29-41.
26. Czechowski, W., **Markó, B.**, Radchenko, A. (2008): Rubbish dumps reveal the diet of ant colonies: *Myrmica schencki* Em. and *Myrmica rubra* (L.) (Hymenoptera: Formicidae) as facultative pollen-eaters. *Polish Journal of Ecology* 56(4): 737-741. IF: 0.443
27. Schlick-Steiner, B. C., Steiner, F. M., Konrad, H., **Markó, B.**, Csósz, S., Heller, G., Ferencz, B., Sipos, B., Christian, E., Stauffer, C. (2006): More than one species of *Messor* harvester ants (Hymenoptera: Formicidae) in Central Europe. *European Journal of Entomology* 103: 469-476. IF: 0.782
28. **Markó, B.**, Sipos, B., Csósz, S., Kiss, K., Boros, I., Gallé, L. (2006): A comprehensive list of the ants of Romania (Hymenoptera: Formicidae). *Myrmecologische Nachrichten* 9: 65-76.
29. Csósz, S., **Markó, B.** (2004). Redescription of *Tetramorium hungaricum* Rösler, 1935, a related species of *T. caespitum* (Linnaeus, 1758) (Hymenoptera: Formicidae). *Myrmecologische Nachrichten* 6: 49-59.
30. **Markó, B.**, Czechowski, W. (2004). *Lasius psammophilus* Seifert and *Formica cinerea* Mayr (Hymenoptera: Formicidae) on sand dunes: conflicts and coexistence. *Annales Zoologici* 54(2): 365-378. IF: 0.404
31. **Markó, B.**, Kiss, K., Gallé, L. (2004). Mosaic structure of ant communities (Hymenoptera: Formicidae) in Eastern Carpathian marshes: regional versus local scales. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 50(2): 77-95. IF: 0.155
32. **Markó, B.**, Csósz, S. (2002). Die europäischen Ameisenarten (Hymenoptera: Formicidae) des Hermannstädter (Sibiu, Rumänien) Naturkundemuseums I.: Unterfamilien

- Ponerinae, Myrmicinae und Dolichoderinae. *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici* 94: 109-121.
33. **Markó, B.** (1999). Ant community succession and diversity changes in spruce forest clearcuts in Eastern Carpathians, Rumania. In: Tajovsky, K., Pizl, V. (ed.): *Soil Zoology in Central Europe – the 5th CEWSZ (Central European Workshop on Soil Zoology)*. České Budejovice, pp. 203-210.
 34. **Markó, B.** (1997). Különböző típusú erdők hangyaközösségének összehasonlító vizsgálata. *Múzeumi Füzetek* 6: 183-189.
 35. **Markó, B.** (1997). Contribution to the Knowledge of the Ant-Fauna (Hymenoptera: Formicoidea) of the Crişul-Repede River-Valley. In: Sárkány-Kiss, A., Hamar, J. (ed.): *The Criş/Körös Rivers' Valleys*. Tiscia Monograph Series, Szeged (Ungaria), pp. 345-352.

IV. Articole/publicații de popularizare a științei:

1. **Markó, B.** (2009): Apáthy István. – in: Kovács-Kiss, Gy. (ed.): Hivatás és tudomány. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiemelkedő személyiségei. *Erdélyi Múzeum-Egyesület, Cluj-Napoca*, pp. 9-36.
2. **Markó, B.** (2010): A hatlábú vörös szanitéc. *Transindex. Think Outside the Box. Védett Fajok*. 2010.05.28. <http://think.transindex.ro/?p=2372>
3. **Markó, B.** (2010): Becsavarjam, kicsavarjam? Mitől döglük a kullancs? *Transindex. Think Outside the Box. Urban Legends*. 2010.06.30. <http://think.transindex.ro/?p=3040>
4. **Markó, B.** (2010): Lovagi torna a tölgyfák alatt. *Transindex. Think Outside the Box. Védett Fajok*. 2010.07.02. <http://think.transindex.ro/?p=3080>
5. **Markó, B.** (2010): Védendő férfiak? Az ájtatos manóról. *Transindex. Think Outside the Box. Védett Fajok*. 2010.09.10. <http://think.transindex.ro/?p=4363>
6. **Markó, B.** (2012): Hangyák a szagösvényen. Avagy a kémiai kommunikáció ábécéje. *Korunk* 23(4): 57-64.

dr. Markó Bálint

29. noiembrie 2023.
Cluj-Napoca

MARKO BALINT
2023.12.03 10:11